

Landanalys: Säkerhetsläget i östra Demokratiska Republiken Kongo

Innehåll

1 Inledning	3
2 Säkerhetsläget i östra Demokratiska Republiken Kongo (DRK).....	3
2.1 Kort bakgrund	3
2.2 Varaktighet	3
2.3 Rätts- och säkerhetssektor	5
2.4 Resa i landet	8
2.5 Utsatta grupper	8
3 Provinsen Orientale	10
3.1 Utvecklingen i Orientale	10
3.2 Utsatta grupper i Orientale	14
4 Provinserna Nordkivu och Sydkivu	14
4.1 Utvecklingen i Nordkivu och Sydkivu	14
4.2 Utsatta grupper i Nordkivu och Sydkivu	19
5 Katanga	19
5.1 Utvecklingen i Katanga	19
5.2 Utsatta grupper i Katanga	22
6 Civilas situation i östra DRK	22
7 Situationen för internflyktingar i Kinshasa	23
8 Identitetshandlingar	25
Källförteckning	26
Elektroniska källor	26
Tryckta källor	35
Kartor i Bilaga 2	35

Bilaga 1: Betydande parter i konflikten i östra DRK

Bilaga 2: Kartor

Denna rapport är skriven i enlighet med EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation (2008). Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. All information som presenteras, med undantag av obestridda/uppenbara fakta, har dubbelkontrollerats om inget annat anges.

Informationen har noggrant granskats, utvärderats och bearbetats under en begränsad tid. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Om en specifik händelse, person eller organisation inte nämns i rapporten innebär inte detta att händelsen inte har ägt rum, eller att personen eller organisationen inte existerar. Informationen i rapporten återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom rapporten göra politiska ställningstaganden.

1 Inledning

Nedanstående landinformation har beställts av Migrationsverkets rättschef för bedömning vid ett rättsligt ställningstagande. Användaren uppmärksammas på att det kan finnas rapporter kring specifika ämnen, vilka kan erbjuda fördjupning och kompletterande information. Vidare bör användaren alltid söka efter aktuell och relevant landinformation via Migrationsverkets rätts- och landinformationssystem (www.migrationsverket.se/Lifos).

2 Säkerhetsläget i östra Demokratiska Republiken Kongo (DRK)

2.1 Kort bakgrund

Demokratiska Republiken Kongo (DRK) är en av Afrikas mest oformliga koloniala skapelser. Landets gränser stakades ut utan hänsyn till invånarna och de traditionella riken som tvingades samman.¹ Befolkningen brukar delas in i minst 200 etniska grupper och motsättningar folkgrupper emellan har ofta blossat upp på olika håll i landet. Landet är även språkligt splittrat.²

2.2 Varaktighet

I november 1996 invaderade *l'Alliance des Forces Démocratiques pour la Libération du Congo-Zaïre* (AFDL) flyktinglägren i östra DRK i ett försök att undanröja den hutumilis som etablerat sig i området efter att ha varit inblandade i folkmordet i Rwanda. Under ledning av Laurent Désiré Kabila och understödda av rwandiska trupper fortsatte ADFL därefter mot huvudstaden Kinshasa.³ Efter att han störtat Mobutu Sese Seko utropade Kabila sig till president den 18 maj 1997. Därefter följde ett afrikanskt

¹ Utrikespolitiska institutet (UI), *Landguiden: avsnitt Äldre historia*, <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa>, (Betaltjänst. Hämtad 2014-01-20)

² Ibidem: *avsnitt Befolkning och språk*: <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Befolkning-Sprak> (Betaltjänst. Hämtad 2014-01-20)

³ International Crisis Group (ICG), *DR Congo Conflict History*, s. 1ff, <http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo.aspx> (Hämtad 2014-01-29)

storkrig med flera länder inblandade. När Joseph Kabila, som tagit över efter sin fars död 2001, sedermera slöt fredsavtal med sina motståndare 2003 ledde detta inte till fred i hela landet. I öster splittrades rebellrörelserna allt mer när lokala befäl ansåg sig förbigångna och inte ville avsluta sina väpnade uppror.⁴ På flera håll i östra DRK pågår således stridigheter sedan 1996. Därtill har nya konflikter tillkommit; exempelvis i Katanga.⁵ Det finns numera ett femtiotal lokala beväpnade grupper i östra DRK med olika agendor.⁶

Exploatering av områdets rika naturtillgångar, politiskt inflytande på olika nivåer, självförsvar, överbefolkning och tillgång till odlingsmark är exempel på faktorer som genererar väpnad mobilisering.⁷ Vissa grupper samarbetar mot en gemensam fiende och vissa bekämpar en annan milisgrupp samtidigt som de strider med den nationella armén; *Forces Armées de la République Démocratique du Congo* (FARDC). FARDC:s utbildade, odisciplinerade och lågavlönade soldater, många gånger integrerade direkt från olika milisstyrkor, har dessutom ofta varit lika farliga för civilbefolkningen som miliserna.⁸ Allianserna skiftar ofta och det finns en stor inblandning från grannländer som Uganda och Rwanda. Flera utländska beväpnade grupper är aktiva i området.⁹ Konflikten komplexitet och avsaknad av betydande statlig närvaro gör att en snar fred i området framstår som osannolik enligt Lifos bedömning. Faktorer som har bäring på den framtida utvecklingen i regionen torde vad Lifos erfar inkludera: 1) resultatet av reformer inom militär- och polisväsende, 2) utfallet av presidentvalet 2016, och då inte minst huruvida Joseph Kabila försöker kvarstanna vid makten, trots att hans sista konstitutionsenliga mandatperiod då är till ända, 3) den nyligen inledda offensiven mot rwandiska hutumilisen *Forces Démocratiques de Libération du Rwanda* (FDLR) - se sid.11, samt 4) den politiska viljan hos huvudaktörerna att lösa konflikten även med icke-militära medel.

⁴ United Kingdom Home Office: *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, s. 22-25 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-12-18); UI: *Landguiden*, avsnitt *Fredsavtal och maktövertagelse*, <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa?p=1> (Betaltjänst. Hämtad 2014-01-20)

⁵ Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA): *Violence, Displacement and Humanitarian Action in Katanga*, 23 April 2014, s.1, <http://www.refworld.org/docid/5400755a4.html> (Hämtad 2014-12-09)

⁶ UNHCR: *UNHCR position on returns to North Kivu, South Kivu, and adjacent areas in the Democratic Republic of Congo affected by on-going conflict and violence in the region – Update I*, September 2014, <http://refworld.org/docid/5400755a4.html> (Hämtad 2014-11-21)

⁷ Rift Valley Institute (RVI), *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s 30-36, <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2014-12-09)

⁸ United Kingdom Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, s.54f, <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-12-18); Radio Okapi: *RDC: l'ONU note une baisse des violations des droits de l'homme en septembre*, 29 oktober 2014, <http://radiookapi.net/actualite/2014/10/29/rdc-lonu-note-une-baisse-des-violations-des-droits-de-lhomme-en-septembre/> (Hämtad 2014-11-17)

⁹ RVI: *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s 13, 31-32 <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2014-12-09)

2.3 Rätts- och säkerhetssektor

Östra DRK har i decennier varit drabbat av extremt våld, laglöshet och avsaknad av ansvarstagande statliga myndigheter.¹⁰ Det gradvisa urholkandet av statlig kontroll och kapacitet har identifierats som en av konflikten i östra DRK:s grundorsaker.¹¹

DRK:s poliskår *Police Nationale Congolaise* (PNC) bemannas i stort av före detta soldater och rebeller som är lågutbildade och saknar grundläggande utrustning. Poliskåren ses allmänt mer som ett hot mot befolkningen än en garant för dess säkerhet. Många gånger har varken poliser eller soldater fått betalt på åratal. Detta tillsammans med att det saknas styrning och ansvarsutkrävande är en stor del av förklaringen till den plundring och andra övergrepp som polis och FARDC utsätter civila för.¹² Enligt FN stod myndighetspersoner, och då i synnerhet militären, för 66 % av människorättsbrotten i DRK under september månad 2014. Flest övergrepp skedde i östra DRK.¹³ Pågående reformering av polisväsende och FARDC fortskrider i långsam takt.¹⁴

Rättsväsendet i DRK är mycket svårt korrumperat, ineffektivt och i avsaknad av oberoende. I hela landet råder vidsträckt straffrihet.¹⁵ Offer för brott mot mänskliga rättigheter får mycket sällan upprättelse i rättssystemet.¹⁶ I rapport av *International Federation for Human Rights* (FIDH) om sexuellt våld och straffrihet i DRK rapporteras att domar sällan implementeras, inte ens i fall där nationella myndigheter och det internationella samfundet understöder utredning och åtal.¹⁷

Allvarliga brister finns längs hela rättskedjan inklusive svårigheter att anmäla och få tillgång till advokat. Behoven inom hela rättssystemet av exempelvis utbildning, kännedom om nya lagar, material, lokaler och

¹⁰ Oxfam International, *In the balance. Searching for protection in eastern DRC*, 2014-01-27, s.2 ff <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/bp-in-the-balance-protection-eastern-drc-270114-en.pdf> (Hämtad 2014-08-12)

¹¹ Global Emergency Overview June 2014, *Snapshot 28 May – 3 June*, s.8 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%208%20May%20-%202003%20June.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

¹² United Kingdom: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html>, s.51-54 (hämtad 2014-01-22)

¹³ Radio Okapi: *RDC: l'ONU note une baisse des violations des droits de l'homme en septembre*, 29 oktober 2014, <http://radiookapi.net/actualite/2014/10/29/rdc-lonu-note-une-baisse-des-violations-des-droits-de-lhomme-en-septembre/> (hämtad 2014-11-17)

¹⁴ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, S/2014/956, 30 December 2014, s. 11, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/956 (hämtad 2015-02-18)

¹⁵ US Department of State: *2013 Country Reports on Human Rights Practices - Democratic Republic of the Congo*, s. 1, 4, 8-9, <http://www.state.gov/documents/organization/220312.pdf> (Hämtad 2012-12-12); Utrikespolitiska Institutet: *Landguiden. Rättsväsen*. <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa?p=1> (Betaltjänst. Hämtad 2014-12 04)

¹⁶ Utrikesdepartementet (UD): *Mänskliga rättigheter i Demokratiska republiken Kongo år 2010*, 2011-07-07, sid. 8, <http://bit.ly/1dUyGcz> (hämtad 2015-03-16)

¹⁷ International Federation for Human Rights (FIDH): *DRC. Victims of sexual violence rarely obtain justice and never receive reparation. Major changes needed to fight impunity*, October 2013/No. 619a, s. 45, https://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport_rdc_.pdf (hämtad 2015-03-09);

fungerade löneutbetalningar, är omfattande.¹⁸ Förhållandena i de flesta fängelset är livshotande och rapporter om hundratals politiska fångar förekommer.¹⁹ Efter Sydsudan, Centralafrikanska republiken och Somalia är DRK i toppen av *Fragile States Index 2014* – i vilket *Fund for Peace* rangordnar 178 staters bräcklighet enligt indikatorer såsom rättssäkerhet, mänskliga rättigheter, grupprelaterat våld, offentlig service och fattigdom.²⁰

Organisatoriskt består rättsväsendet av fyra nivåer av civila och militära domstolar sorterande under en gemensam nationell myndighet.²¹ På senare år har rättsfallen i stor utsträckning hanterats av militärdomstolarna, vars regler är vaga och vars utslag inte kan överklagas.²²

Militärdomstolar har jurisdiktion över *militära* respektive *blandade* brott. De förstnämnda brotten rör militär personals överträdelser mot militära förhållningsregler. *Blandade* brott avser vanlig kriminalitet som försvårats av omständigheterna under vilka de begåtts. Militärdomstolarna har bland annat behörighet att pröva fall av sexuellt våld som uppgår till brott under internationell lag²³ samt fall där civila anklagas för att ha begått mord eller stöld med hjälp av vapen avsedda för krigföring eller i samröre med militär personal.²⁴ Vid sidan av militärdomstolar ska enligt lag finnas en eller flera s.k. fredsdomstolar (*Tribunal de Paix*) i varje territorium, stad och kommun samt en eller flera distriktsdomstolar (*Tribunal de Grande instance*) per två eller flera territorier.²⁵ Fredsdomstolar processar mål som kan leda till högst fem års fängelse och distriktsdomstolar mål som leder till minst fem års fängelse.²⁶

¹⁸ UD: Mänskliga rättigheter i Demokratiska republiken Kongo år 2010, 2011-07-07, sid. 8, <http://bit.ly/1dUyGcz> (hämtad 2015-03-16)

¹⁹ US Department of State: 2013 Country Reports on Human Rights Practices - Democratic Republic of the Congo, s. 4, 9, <http://www.state.gov/documents/organization/220312.pdf> (Hämtad 2012-12-12)

²⁰ Fund for Peace: *Fragile States Index 2014*, <http://ffp.statesindex.org/> (hämtad 2015-02-18)

²¹ International Federation for Human Rights (FIDH): *DRC. Victims of sexual violence rarely obtain justice and never receive reparation. Major changes needed to fight impunity*, October 2013/No. 619a, s. 46f, https://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport_rdc_.pdf (hämtad 2015-03-09); Enough: Aaron Hall & Annette LaRocco, *Time Works Against Justice, Ending impunity in Eastern Congo*, February 2012, s.4, <http://www.enoughproject.org/files/Ending%20Impunity%20in%20Eastern%20Congo.pdf> (hämtad 2015-03-09)

²² US Department of State: 2013 Country Reports on Human Rights Practices - Democratic Republic of the Congo, s. 1, 4, 8-9, <http://www.state.gov/documents/organization/220312.pdf> (Hämtad 2012-12-12); UI: *Landguiden. Rättsväsen*, <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa?p=1> (Betaltjänst. Hämtad 2014-12-04)

²³ FIDH: *DRC. Victims of sexual violence rarely obtain justice and never receive reparation. Major changes needed to fight impunity*, October 2013/No. 619a, s. 46, https://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport_rdc_.pdf (hämtad 2015-03-09)

²⁴ Frankrike: Office français de protection des réfugiés et apatrides (OFPRA). *Rapport de mission en République démocratique du Congo (RDC). 30 juin – 7 juillet 2013*. April 2014. s.113-114 http://www.ofpra.gouv.fr/documents/Rapport_RDC_05_2014.PDF (hämtad 2015-02-19)

²⁵ Ibidem:47

²⁶ Enough: Aaron Hall & Annette LaRocco, *Time Works Against Justice, Ending impunity in Eastern Congo*, February 2012, s.5, <http://www.enoughproject.org/files/Ending%20Impunity%20in%20Eastern%20Congo.pdf> (hämtad 2015-03-09); DRK:s lag *Loi organique n° 13/011-B du 11 avril 2013 portant organisation, fonctionnement et compétences des juridictions de l'ordre judiciaire*, Article 85 och 89, Présidence

Oaktat vad som stipuleras i lag är vidsträckta områden i DRK alltjämt i avsaknad av domstolar. I landets östra delar är de lokaliserade till urbana områden samtidigt som attacker och övergrepp i stor utsträckning sker på landsbygden.²⁷ Tillgången till rättsväsendet är kostsam för den enskilde och försvåras särskilt för de som bor i områden utan domstol och behöver resa för att få sin sak prövad.²⁸ Det är även vanligt att mål förs över till domstolar i mycket avlägsna områden; ibland för att främja domares opartiskhet.²⁹ (För information om reseförhållanden, se avsnitt 1.4 Resa i landet)

För att i viss mån kompensera för otillgängligheten organiseras ibland tillfälliga mobila domstolar som kan sammanträda i avlägsna regioner. Dessa enheter har jurisdiktion över såväl civilrättsliga som straffrättsliga mål³⁰ som kan leda till minst fem års fängelse. De flesta processade mål har rört sexuellt våld utfört av väpnade grupper.³¹ Organisation av mobila domstolar är mycket kostsam och beroende av extern finansiering (från t ex. FN och EU). De utgör inte del av en koordinerad plan.³²

Då domstolar är koncentrerade till urbana områden är största delen av landet beroende av traditionella domstolar (*Tribunal de Zone*) ledda av traditionella ledare. Lagen tillåter förekomsten av dessa fora i väntan på införande av domarledda domstolar.³³

På grund av de statliga aktörernas frånvaro, bristande legitimitet och ineffektivitet nödgas civilbefolkningen ofta söka alternativa vägar för att försöka sätta sig i säkerhet. I stor utsträckning tvingas man till internflykt.³⁴ Varje månad utsätts civila i provinserna Orientale, Nordkivu, Sydkivu och Katanga för tusentals skyddsincidenter såsom tortyr, sexuellt våld och plundring (se avsnitt 2-5).

de la République, 11 april 2013,

<http://leganet.cd/Legislation/Droit%20Judiciaire/LOI.13.011.11.04.2013.htm> (hämtad 2015-03-09)

²⁷ FIDH: DRC. *Victims of sexual violence rarely obtain justice and never receive reparation. Major changes needed to fight impunity*, October 2013/No. 619a, s. 47,

https://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport_rdc_.pdf (hämtad 2015-03-09)

²⁸ Ibidem:45

²⁹ Ibidem:47

³⁰ Ibidem

³¹ Enough: Aaron Hall & Annette LaRocco, *Time Works Against Justice, Ending impunity in Eastern Congo*, February 2012, s.4,8,

<http://www.enoughproject.org/files/Ending%20Impunity%20in%20Eastern%20Congo.pdf> (hämtad 2015-03-09);

³² FIDH: DRC. *Victims of sexual violence rarely obtain justice and never receive reparation. Major changes needed to fight impunity*, October 2013/No. 619a, s. 48,

https://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport_rdc_.pdf (hämtad 2015-03-09)

³³ Freedom House. *Freedom in the world 2014*. avsnitt F) Rule of Law:

<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2014/congo-democratic-republic-kinshasa> (hämtad 2015-03-09); Radio Okapi : *Le sort des tribunaux coutumiers se discute à l'Assemblée nationale*, 9 juin 2010, <http://radiookapi.net/actualite/2010/06/09/le-sort-des-tribunaux-coutumiers-se-discute-a-1%E2%80%99assemblee-nationale/> (hämtad 2015-03-09); United Kingdom Home Office: *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, s. 76,

<http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-12-18)

³⁴ Oxfam International, *In the balance. Searching for protection in eastern DRC*, 2014-01-27, s. 2 ff, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/bp-in-the-balance-protection-eastern-drc-270114-en.pdf> (Hämtad 2014-08-12)

Beaktande ovan bedömer Lifos att rätts- och säkerhetssektorn i DRK har synnerligen låg kapacitet och integritet.

2.4 Resa i landet

Fri rörlighet garanteras genom artikel 30 i DRK:s konstitution.³⁵ I praktiken inskränks rättigheten dock ofta när säkerhetsstyrkor kräver mutor eller resetillstånd för passage. Det rapporteras även att regeringen emellanåt begränsar rättigheterna till fri rörlighet. Det förekommer att de som reser utan dokumentation tas i förvar i mutsyfte. Det är mycket vanligt att FARDC och lokal polis upprättar illegala vägsprårrar utmed viktiga vägar och floder med samma syfte.³⁶ Utöver problemen med myndigheter och den säkerhetsrisk det kan innebära att resa i DRK är vägnätet i mycket dåligt skick. Det finns praktiskt taget inga vägar som ansluter en stad till en annan.³⁷ Under regnperioden försämrar situationen än mer.³⁸ Det är mycket besvärligt, tidskrävande och dyrt att resa mellan östra DRK och Kinshasa. Endast de mest välbemedlade har råd att färdas med flyg. Från Kisangani i provinsen Orientale kan man färdas i båt till Kinshasa. Resan tar omkring två veckor.³⁹

2.5 Utsatta grupper

Kvinnor och flickor är särskilt utsatta i den militariserade miljön där våldtäkt är mycket vanligt.⁴⁰ Utbrett sexuellt- och genderbaserat våld pågår i alla provinser och utförs av såväl militära och polisära styrkor som civila aktörer. Våldet mot kvinnor och flickor är starkt förknippat med sociokulturella normer och ojämlikhet mellan könen samt bemöts med en utbredd tolerans i samhället. Offer för denna typ av våld riskerar svår social stigmatisering.⁴¹ *Rädda Barnen* klassade 2013 DRK som det land i

³⁵ Constitution of the Democratic Republic of Congo, 2005.

<http://www.constitutionnet.org/files/DRC%20-%20Congo%20Constitution.pdf> (Hämtad 2013-04-01)

³⁶ Country of Origin Research and Information (CORI), *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013

<http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-11-04)

³⁷ United Kingdom Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09: <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2014-01-23)

³⁸ Kanada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Democratic Republic of Congo: Mobility and methods of transportation between Grand Kivu and Kinshasa*, 2012-04-18:

<http://www.refworld.org/docid/4f9e5f742.html> (Hämtad 2014-01-23)

³⁹ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiska republiken Kongo: Forhold for tutsier i Kinshasa*, 19 januari 2015, s. 9, 13, http://www.landinfo.no/asset/3056/1/3056_1.pdf (hämtad 2015-02-19)

⁴⁰ Freedom House: *Freedom in the world 2014*, 22 Augusti 2014, avsnitt G. *Personal Autonomy and Individual Rights*, <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2014/congo-democratic-republic-kinshasa-0> (Hämtad 2014-11-25)

⁴¹ UK Foreign And Commonwealth Office. *Corporate report. Democratic Republic of the Congo (DRC) - Country of Concern*. Updated 21 January 2015. Avsnitt: Women's Rights. <https://www.gov.uk/government/publications/democratic-republic-of-the-congo-drc-country-of-concern/democratic-republic-of-the-congo-drc-country-of-concern#womens-rights> (hämtad 2015-02-25); US Department of State, *2013 Country Reports on Human Rights Practices – Democratic Republic of the Congo*, 2014-02-28, s. 25, <http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/index.htm?year=2013&dliid=220100> (hämtad 2015-02-25)

världen som är sämst för mödrar.⁴² Barn är även en utsatt grupp i DRK. Systematisk rekrytering och användning av barn i den väpnade konflikten är fortsatt ett stort problem, särskilt i provinserna Nordkivu, Sydkivu, Katanga och Orientale.⁴³ Mellan januari och september 2014 tog Nordkivus omvårdnadscentra för barn emot 1 125 minderåriga som befunnit sig under 22 olika väpnade gruppers kontroll och i diverse olika funktioner (soldater, tvångsarbetskraft, sexslavar m.m.).⁴⁴

Även HBT-personer är särskilt utsatta. Synen på homosexualitet i DRK är mycket negativ och ämnet tabubelagt. Homosexuella handlingar är inte straffbelagda enligt kongolesisk lagstiftning. Det finns dock möjlighet att utdöma såväl fängelsestraff som böter för offentliga sexuella yttringar som bedöms vara sedlighetsbrott enligt strafflagen.⁴⁵ Trakasserier från polisiära styrkor förekommer liksom rapporter om övergrepp av civila aktörer. Hälsoministeriet samarbetar med HBT-organisationer för att minska stigmatisering.⁴⁶

Stridigheterna i DRK har ofta en etnisk dimension och bristen på säkerhet gör att olika etniska grupper skapar egna självförsvarsgrupper.⁴⁷ Etnicitet är en viktig politisk skiljelinje i DRK och diskriminering på etniska grunder är vanligt förekommande både lokalt och inom statsapparaten.⁴⁸ Två etniska grupper som ofta pekats ut som extra utsatta i DRK är banyamulenge från Sydkivu och pygméer (twafolket m.fl.) som anses vara landets urbefolkning. Båda dessa folkgrupper har historiskt sett ofta drabbats av etniskt riktat våld. Samtidigt kan noteras att även banyamulenge och pygméer ingår i väpnade grupperingar.⁴⁹

⁴² Save the Children: *Democratic Republic of Congo world's toughest place to be a mother, Finland the best* 2013-05-02, <http://www.savethechildren.net/article/democratic-republic-congo-world%E2%80%99s-toughest-place-be-mother-finland-best-%E2%80%93-93-save-children> (Hämtad 2013-09-20)

⁴³ United Kingdom: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 9 March 2012, s. 143-159 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-11-1)

⁴⁴ UN Security Council: *Final report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, S/2015/19, 12 January 2015, sid.27ff, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/19 (hämtad 2015-02-18)

⁴⁵ Frankrike: OFPRA. *Rapport de mission en République démocratique du Congo (RDC). 30 juin – 7 juillet 2013*. April 2014. s.42,44, http://www.ofpra.gouv.fr/documents/Rapport_RDC_05_2014.PDF (hämtad 2015-02-19)

⁴⁶ US Department of State: *2013 Country Reports on Human Rights Practices - Democratic Republic of the Congo*, s. 30-31, <http://www.state.gov/documents/organization/220312.pdf> (Hämtad 2012-12-12); Kanada: Immigration and Refugee Board of Canada: *Democratic Republic of Congo: Situation of sexual minorities, including legislation and treatment by society and the authorities; state protection and support services (2011-Feb.2014)*, 22 april 2014, s.3, <http://www.refworld.org/docid/53733c254.html> (hämtad 2015-03-11)

⁴⁷ IRIN: *Democratic Republic of Congo multiple displacements making people more vulnerable*, 2013-08-01, <http://www.unhcr.org/cgi-in/texis/vtx/refdaily?pass=463ef21123&id=51ff3d495> (Hämtad 2013-10-31)

⁴⁸ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 38, <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2013-10-31)

⁴⁹ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo S/2014/698*, 2014-09-25, s.6, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-21); Rift Valley Institute: Jason Stearns et al; *Banyamulenge. Insurgency and exclusion in the mountains of South Kivu*, 2013, s.8 ff, <http://www.refworld.org/docid/522474924.html> (Hämtad 2014-11-21)

3 Provinsen Orientale

Provinsen Orientale är den största provinsen i DRK och utgör 20 procent av landets totala yta. Provinsen är uppdelad i fyra distrikt; Bas-Uélé, Haut-Uélé, Ituri och Tshopo. Provinsens befolkning uppskattades till 7,4 miljoner år 2008.⁵⁰

3.1 Utvecklingen i Orientale

Konflikt råder i Bas-Uélé och Haut-Uélé och kan i stor utsträckning härledas till den ugandiska grupperingen *Lord's Resistance Army's* (LRA) närvaro. Gruppen är känd för sin brutalitet och tvångsrekrytering av tusentals barn.⁵¹ Enligt FN är LRA försvagad, men fortsatt ett hot mot civila i delar av DRK. Områdena där gruppen verkar saknar infrastruktur och stark statlig närvaro samt är glest befolkat, vilket ökar civilas sårbarhet.⁵² Särskilt drabbat av LRA:s våld är territoriet Dengu i Haut-Uélé där attacker förekom varje månad under 2013.⁵³ I början av 2014 kom gruppens aktivitet att avta något. Likväl utfördes cirka 40 attacker per kvartal under det första halvåret 2014, varvid Haut-Uélé var särskilt drabbat.⁵⁴ Under andra halvåret sjönk antalet rapporterade attacker ytterligare något för att vid årets slut uppgå till 125 angrepp totalt 2014 i Haut-Uélé och Bas-Uélé.⁵⁵

Utöver LRA är även mindre väpnade grupperingar verksamma i Bas-Uélé och Haut-Uélé.⁵⁶ Under maj månad finns exempelvis rapportering om 14 säkerhetsincidenter i båda distrikten som inte tillskrivs LRA.⁵⁷ Under 2014 har även återkommande spänningar mellan mbororoherdar och bosfasta blossat upp i Bas-Uélé.⁵⁸

⁵⁰ United Nations World Food Programme (WFP): *Democratic Republic of Congo Comprehensive Food Security and Vulnerability Analysis (CFSVA)/2007-2008*, s.1, <http://home.wfp.org/stellent/groups/public/documents/ena/wfp188266.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

⁵¹ IRIN: *IRIN Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31, <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

⁵² UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the activities of the United Nations Regional Office for Central Africa and on the Lord's Resistance Army-affected areas*, 13 November 2014, S/2014/812, s. 10f, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2014_812.pdf (hämtad 2015-02-17)

⁵³ Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 21 - 28 January* s.14 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

⁵⁴ Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 22 - 29 July* s.11 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022-20-2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04); Global Emergency Overview *Snapshot 6-12 August 2014*, s.8, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_38.pdf (Hämtad 2014-11-11)

⁵⁵ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 11 Février 2015, No 4/15, s.3 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020150212.pdf> (hämtad 2015-02-17)

⁵⁶ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo* S/2014/698, 2014-09-25, s.7, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-19)

⁵⁷ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 11 Juin 2014, No 21/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140611.pdf> (Hämtad 2014-11-27)

⁵⁸ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo* S/2014/450, s.6, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf>

Distrikten Bas-Uélé och Haut-Uélé är otillgängliga och har en mycket begränsad infrastruktur. Den statliga och militära närvaron i området är även mycket begränsad.⁵⁹ Hur många attacker som sker och hur många som dödas i dessa är därmed mycket svårt att bedöma. Det finns dock uppskattningsvis 113 000 internflyktingar i de båda distrikten, varav 90 % antas vara personer som flytt LRA:s härjningar.⁶⁰

Distriktet Ituri har sedan DRK:s självständighet kännetecknats av flera uppflammande etniska konflikter.⁶¹ Återkommande stridigheter mellan *Forces de Résistance Patriotiques en Ituri* (FRPI) och FARDC har pågått i området sedan augusti 2013.⁶² Därutöver är ett par mindre milisgrupper aktiva.⁶³

FARDC och FN-styrkan *United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo* (MONUSCO):s försök att stävja FRPI:s inflytande hade i slutet av juni 2014 resulterat i en gradvis förbättring av säkerhetssituationen.⁶⁴ Under hösten 2014 stegrades dock intensiteten i FRPI:s våldsytttringar på nytt. I slutet av augusti rapporterade FN att civilbefolkning och humanitära aktörer i flera av territoriet Irumus zoner konstant var utsatta för säkerhetsincidenter.⁶⁵ Ett tiotal attacker rapporterades enbart under sista veckan i september och under oktober fortgick angreppen mot civila med hög intensitet.⁶⁶

Trots FARDC:s militära operationer och förhandlingar med FRPI var situationen i Ituri, och i synnerhet Irumu, under hösten 2014 fortsatt instabil och oförutsägbart.⁶⁷ I november uppsökte FRPI:s ledare Cobra Matata, tillsammans med flera hundra man, FARDC, och meddelade sin

⁵⁹ Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 22 - 29 July*, s.11

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022-29%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

⁶⁰ Global Emergency Overview November 2014 *Snapshot 29 October-4 November 2014* s.12

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20Nov2014.pdf> (Hämtad 2014-11-11)

⁶¹ IPIS, *Mapping Conflict Motives: Province Orientale (DRC), 2010-03-17*,

<http://www.ipisresearch.be/download.php?id=291> (Hämtad 2011-09-26)

⁶² OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 27 August 2014, No 25/14, s.1

<http://rdc-humanitaire.net/attachments/article/4913/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140827.pdf> (Hämtad 2014-11-12)

⁶³ Global Emergency Overview December 2013 *Snapshot 03 - 10 December*

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20283%2029_1.pdf (Hämtad 2014-01-02)

⁶⁴ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*,

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf>, s.6, 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

⁶⁵ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 27 August 2014, No 25/14, s.1

<http://rdc-humanitaire.net/attachments/article/4913/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140827.pdf> (Hämtad 2014-11-12)

⁶⁶ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 1 Octobre 2014, No 27/14, s.1

<http://rdc-humanitaire.net/attachments/article/5024/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141001.pdf> (Hämtad 2014-11-12); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 22 Octobre 2014, No 29/14, s.1

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141022.pdf> (Hämtad 2014-11-12)

⁶⁷ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo S/2014/698*, 2014-09-25, s.6

http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-21)

kapitulation.⁶⁸ Situationen utmynnade dock i att ledaren blev gripen, varpå strider mellan FRPI och FARDC återupptogs den 15 januari 2015.⁶⁹ Mer än 300 000 personer, varav 150 000 internflyktingar, är berörda av oroligheterna i Irumu-territoriet.⁷⁰

Sedan 2012 har det även förekommit strider i Ituris territorium Mambasa där den mest framträdande gruppen är *Mai Mai Morgan/Mai Mai Simba*. I april 2014 dödades gruppens ledare Paul "Morgan" Sadala av FARDC. Deras aktiviteter har dock fortsatt och under sommaren 2014 utfördes flera attacker mot guldgruvor och civila.⁷¹ Gruppens angrepp, och sammandrabbningar med FARDC, fick bortåt 20 000 civila att ta sin tillflykt till intilliggande Nordkivu under perioden juni till augusti 2014.⁷² Under oktober rapporterades fortsatta intensiva våldsyttningar från Mai Mai Morgan/Mai Mai Simba;⁷³ bland annat blev över 140 personer bortförda.⁷⁴ Fyra män som sökt fly undan kidnapparna rapporteras ha blivit halshuggna.⁷⁵ Det finns uppgifter om att gruppen använder kidnappade som sexslavar, mänskliga sköldar och arbetskraft i gruvor.⁷⁶ Enlig FN:s rapportering i oktober befann sig befolkningen i området i ett tillstånd av

⁶⁸ Voice of America: 11 November 2014; *RDC : l'un des ex-seigneurs de guerre de l'Ituri, Cobra Matata, s'est rendu*, <http://www.lavoixdelamerique.com/content/rdc-l-un-des-ex-guerre-de-l-ituri-cobra-matata-fait-reddition/2516278.html> (Hämtad 2014-11-17); AFP; 11 november 2014: *RDC: Le gouvernement annonce la reddition du chef d'une importante milice* <http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/rdc-le-gouvernement-annonce-la-reddition-du-chef-dune-importante> (Hämtad 2014-11-17)

⁶⁹ Radio Okapi: *RDC: Aveba déclaré «village sans armes»*, 24 Janvier 2015, <http://radiookapi.net/actualite/2015/01/24/rdc-aveba-declare-village-sans-armes/> (2015-02-17)

⁷⁰ Global Emergency Overview June 2014 *Snapshot 18-24 June 2014*, s.13 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_34.pdf, (Hämtad 2014-11-12)

⁷¹ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo S/2014/698*, 2014-09-25, s.6 http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-19)

⁷² OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 30 Juillet 2014, No 23/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-1407030.pdf> (Hämtad 2014-11-19); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 2 Septembre 2014, No 28 /14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-140902.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

⁷³ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire - Province Orientale*, 16 Octobre 2014 N°28/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141016%20.pdf> (Hämtad 2014-11-19); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 30 Octobre 2014, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020143010.pdf> (Hämtad 2014-11-19); Global Emergency Overview October 2014 *Snapshot 15-21 October 2014*, s.10, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_44.pdf (Hämtad 2014-11-19)

⁷⁴ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire - Province Orientale*, 16 Octobre 2014, N°28/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141016%20.pdf> (Hämtad 2014-11-19); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 30 Octobre 2014, No 30/14 s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020143010.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

⁷⁵ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 22 Octobre 2014, No 29/14, s.1 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141022.pdf> (Hämtad 2014-11-12)

⁷⁶ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire - Province Orientale*, 16 Octobre 2014, N°28/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141016%20.pdf> (Hämtad 2014-11-19); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 30 Octobre 2014, No 30/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020143010.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

psykos samtidigt som ingen säkerhetsstyrka fanns närvarande till deras skydd.⁷⁷

Mellan mitten av december 2014 och februari 2015 rapporterades att förmodade element från islamistiska ADF/NALU genomfört ett tiotal attacker mot civilbefolkningen i Ituri, vilket resulterat i dödsfall och övergrepp.⁷⁸

Cirka 6 300 skyddsincidenter (våldtäkt, kidnappning, utpressning, stöld m.m.) registrerades i Ituri (samt i territoriet Wamba i distriktet Haut-Uélé) mellan februari och mitten av november 2014. 28 % av incidenterna var hänförliga till FRPI:s aktioner.⁷⁹

Sedan 2010 råder instabilitet i distriktet Tshopos östra del på grund av milisaktiviteter och strider mellan FARDC och väpnade grupperingar. I mitten av april 2014 inledde FARDC operationer mot Mai Maimilis ledd av Luc Yabili.⁸⁰ Till följd av milisens trakasserier hade i slutet av juli 2014 10 000 personer drivits på flykt.⁸¹ I Tshopos södra delar verkar Mai Maimilis under Thoms Mesandu liksom flera andra väpnade grupperingar. I maj 2014 rapporterades mer än 30 000 personer ha drivits på flykt sedan ett år tillbaka. Områdets otillgänglighet har försvårat humanitära organisationers bistånd till utsatta.⁸² Vidare attackerade misstänkta LRA-element ett flertal byar i södra Tshopo i augusti 2014.⁸³

⁷⁷ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire - Province Orientale*, 16 Octobre 2014, N°28/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141016%20.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

⁷⁸ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 23 Décembre 2014, No 36/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141224.pdf> (hämtad 2015-02-17); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 11 Février 2015, No 4/15, s.1 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020150212.pdf> (hämtad 2015-02-17); Radio Okapi: *Ituri: 11 personnes tuées par des présumés ADF à Ndume*, <http://radiookapi.net/actualite/2014/12/27/ituri-11-personnes-tuees-par-des-presumes-adf-ndume/>, (hämtad 2015-02-17)

⁷⁹ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 23 Décembre 2014, No 36/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141224.pdf> (hämtad 2015-02-17);

⁸⁰ OCHA: *Note d'Information-Plus de 20 000 personnes prises dans l'etau des conflits dans la zone d'Opienge – 22 augusti 2014*, <http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/plus-de-20-000-personnes-prises-dans-l-tau-des-conflits-dans-la> (Hämtad 2014-11-21); Réponse Rapide aux Mouvements de Population (RRMP). *Rapport d'Evaluation Sectorielle AME-EHA Opienge. 3-7 September 2014*, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Synthese%20des%20indicateur_MSA%20sectorielle%20AME-EHA%20Opienge_18092014.pdf (Hämtad 2014-11-21)

⁸¹ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 30 Juillet 2014, No 24/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140731.pdf> (Hämtad 2014-11-11)

⁸² OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 5 Juin 2014, No 20/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140605.pdf> (Hämtad 2014-11-11); Radio Okapi: *Province Orientale- plus de 2 000 personnes fuient les exactions de Mai-Mai à Opala*, <http://radiookapi.net/en-bref/2014/05/15/province-orientale-plus-de-2-000-personnes-fuient-les-exactions-de-mai-mai-opala/> (hämtad 2014-11-21)

⁸³ Global Emergency Overview August 2014 *Snapshot 13-19 August*, s.9 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_39.pdf (Hämtad 2014-11-13)

I Orientale som helhet fanns i januari 2015 uppskattningsvis 467 000 internflyktingar.⁸⁴ FN har rapporterat att civila utsatts för över 12 300 skyddsincidenter i provinsen under 2014, vilket är en markant ökning jämfört med föregående års 4 770 incidenter.⁸⁵

3.2 Utsatta grupper i Orientale

Utöver kvinnor och barns utsatthet i den militariserade miljön har mbororofolket under 2014 blivit måltavla för FARDC-soldater, som anklagar dem för att vara beväpnade och stödja LRA.⁸⁶ Även urbefolkningen mbuti är mycket utsatt.⁸⁷

4 Provinserna Nordkivu och Sydkivu

Nordkivu är ungefär dubbelt så stort som Belgien och uppskattades 2008 ha cirka 5,1 miljoner invånare. Nordkivu delas upp i sex territorier: Nyiragongo, Masisi, Rutshuru, Walikale, Lubero och Beni.⁸⁸ Sydkivu upptar en yta ungefär lika stor som Irland och hade 2008 4,4 miljoner invånare.⁸⁹ Sydkivu delas upp i åtta territorier: Fizi, Idjwi, Kabare, Kalehe, Mwenga, Shabunda, Uvira och Walungu.⁹⁰

4.1 Utvecklingen i Nordkivu och Sydkivu

Nordkivu och Sydkivu har en lång historia av konflikter. Situationen är präglad av folkmordet i Rwanda och etniska motsättningar i området. Regionen har efter krigsslutet 2003, och i synnerhet efter valet 2006, varit drabbad av strider mellan olika väpnade grupperingar och den nationella armén FARDC.⁹¹

Ett dramatiskt skifte av allianser skedde i början av 2009 då de forna antagonisterna DRK och Rwanda påbörjade ett samarbete för att avväpna hutumilisen *Forces Démocratiques de Libération du Rwanda* (FDLR) som

⁸⁴ OCHA: RD Congo: 2014 en Revue (Janvier 2015), 23 Janvier 2015, <http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/rd-congo-2014-en-revue-janvier-2015> (Hämtad 2015-02-17)

⁸⁵ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 4 Février 2014, No 3/15, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomdaire%2020150205.pdf> (hämtad 2015-02-17). Skyddsincidenterna anges ha rört exempelvis sexuellt våld och rättigheter hänförliga till frihet och egendom.

⁸⁶ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, s.6 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf>, s.6 (Hämtad 2014-08-05)

⁸⁷ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 38, <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-10-31)

⁸⁸ OCHA: *RD Congo - Province du Nord Kivu - Carte administrative Mars 2012: Karta*, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/RDCongo%20Reference%20Map%20-%20Province%20du%20Nord%20Kivu%20-%20Carte%20administrative%2028Mars%202012%29.pdf> (Hämtad 2015-03-17)

⁸⁹ United Nations World Food Programme (WFP): *Democratic Republic of Congo Comprehensive Food Security and Vulnerability Analysis (CFSVA)/2007-2008*, s.1 <http://home.wfp.org/stellent/groups/public/documents/ena/wfp188266.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

⁹⁰ OCHA: *Sud-Kivu: Carte administrative*, 1 Février 2013, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/RD%20Congo%20Sud%20Kivu%20Carte%20administrative%20Fevrier2013.pdf> (Hämtad 2015-02-18)

⁹¹ International Crisis Group, *Congo: Bringing Peace to North Kivu*, Africa Report No 133, 31 October 2007, Avsnitt "I. Introduction", <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/central-africa/dr-congo/Congo%20Bringing%20Peace%20to%20North%20Kivu.pdf> (Hämtad 2014-12-08)

har kopplingar till folkmordet i Rwanda.⁹² Under 2011 och 2012 genomförde FARDC militära operationer mot FDLR i både Nordkivu och Sydkivu, vilket även ledde till återkommande strider med andra milisgrupper.⁹³ De militära operationerna decimerade, men stoppade inte FDLR som fortfarande är aktiva.⁹⁴

I slutet av mars 2012 uppstod en ny kris, då hundratals före detta medlemmar av *Congrès national pour la défense du peuple* (CNDP), i huvudsak tutsier, deserterade från FARDC och bildade milisgruppen *Mouvement du 23 Mars* (M23).⁹⁵ Under sommaren 2013 pågick hårda stridigheter mellan M23 och FARDC.⁹⁶ Den 7 november 2013 lade gruppen dock ned vapnen, varpå dess ledning sökte skydd i Uganda.⁹⁷ Detta betydde att Rwanda för första gången sedan 1996 inte hade någon representant stridande för deras sak inne i DRK. M23 har dock fortsatt att rekrytera soldater, främst i Ituri.⁹⁸

Utöver M23 finns det ett mycket stort antal andra milisgrupper i både Nordkivu och Sydkivu och det har kontinuerligt brutit ut strider på olika platser. FDLR och flera andra miliser utnyttjade under 2012 och 2013 det säkerhetsvakuum som uppstod i och med FARDC:s konflikt med M23 och tog kontroll över nya områden.⁹⁹

MONUSCO startade efter M23:s kapitulation en ny offensiv mot FDLR. Insatserna avstannade under 2014 efter att FDLR gjort utfästelser om kapitulation och avväpning.¹⁰⁰ I augusti gav DRK och ett flertal stater i regionen FDLR dispens till den 2 januari 2015 för att kunna demobilisera sina styrkor.¹⁰¹ Viss demobilisering påbörjades i slutet av maj,¹⁰² men kom

⁹² United Kingdom Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, s. 26, <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2014-12-08)

⁹³ RVI: *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s. 27 <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2014-01-13)

⁹⁴ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 1 Octobre 2014, No 32/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-141001.pdf> (Hämtad 2014-11-21)

⁹⁵ IRIN News, *Briefing: Armed groups in Eastern DRC*, 2013-10-31, <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-11-27)

⁹⁶ Global Emergency Overview July 2013 *Snapshot 1 July – 08 July*, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_19.pdf

⁹⁷ BBC News: *DR Congo's M23 rebel chief Sultani Makenga 'surrenders'*, 2013-11-07 <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-24849814>

⁹⁸ Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 21 - 28 January 2014*, s.13 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

⁹⁹ Global Emergency Overview July 2013 *Snapshot 1 July – 08 July*, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%2029July.pdf> (Hämtad 2014-12-08)

¹⁰⁰ Jeune Afrique, 15 juli 2014: *RDC: le Désarmement des FDLR expliqué à ceux qui ont raté le début*, <http://www.jeuneafrique.com/Article/ARTJAWEB20140715150619/> (Hämtad den 17 november 2014); Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 2 July-8 July*, s.10, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%202%20-%208%20July.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

¹⁰¹ AllAfrica: *Central Africa: African Ministers Ready to Order Attack on Rwandan Rebels*, 21 oktober 2014, <http://allafrica.com/stories/201410211526.html> (Hämtad 2014-11-17).

¹⁰² Jeune Afrique, 15 juli 2014: *RDC: le Désarmement des FDLR expliqué à ceux qui ont raté le début*, <http://www.jeuneafrique.com/Article/ARTJAWEB20140715150619/> (Hämtad 2014-11-17)

därefter att avstanna.¹⁰³ Som en följd av detta inledde FARDC nya militära operationer mot FDLR den 29 januari 2015.¹⁰⁴

Lifos erfar att FDLR är en av konflikten i östra DRK:s centrala aktörer vars närvaro i regionen berör såväl civilbefolkning som andra väpnade grupper och Rwanda. Enligt Lifos' bedömning är det sannolikt att säkerhetsläget och civilas utsatthet i Nordkivu och Sydkivu försämras med anledning av FARDC:s offensiv. Arméns offensiv mot FDLR 2009 orsakade 900 000 internflyktingar och tusentals döda.¹⁰⁵

Säkerhetsläget i provinsen Nordkivu har under 2014 och i början av 2015 präglats av FARDC:s militära operationer mot islamistiska *Allied Democratic Forces/National Army for the Liberation of Uganda* (ADF/NALU) i provinsens nordliga delar samt gruppens attacker mot civilbefolkningen. Under året har FARDC rönt framgångar och intagit samtliga av ADF/NALU:s kända baser. Dess befälsstruktur och kärna bedöms dock ha förblivit intakt.¹⁰⁶ Efter en tids lugn stegrades våldet på nytt i oktober när förmodade ADF/NALU-element inledde brutala attacker mot civilbefolkning i Beniterritoriet. Fram till i början av december hade fler än 250 civila massakrerats.¹⁰⁷ Rapportering om fortsatta massakrer i Beni har fortsatt under 2015.¹⁰⁸ Attacker har även genomförts i grannprovinsen Orientale (se sid. 9).

Efter strategiska framgångar av FARDC/MONUSCO i juli 2014, rapporterade FN i oktober att våldet även intensifierats i territorierna Walikale och Lubero¹⁰⁹ där det varit oroligt sedan mars 2014.¹¹⁰ Den tilltagande instabiliteten har lett till omfattande internflykt samt våldtäkter, kidnappning och plundring.¹¹¹ I Walikale har det rapporterats om strider

¹⁰³ UN Security Council, *Security Council Press Statement on Democratic Republic of the Congo*, SC/11586-APR/2984, den 3 oktober 2014, <http://www.un.org/press/en/2014/sc11586.doc.htm> (Hämtad 2014-11-19)

¹⁰⁴ Radio Okapi: *RDC: lancement officiel des opérations militaires contre les FDLR*, 29 Janvier 2015, <http://radiookapi.net/actualite/2015/01/29/rdc-lancement-officiel-des-operations-militaires-contre-les-fdlr/> (Hämtad 2015-01-30)

¹⁰⁵ BBC News: *DR Congo conflict: UN pulls out of planned assault on FDLR*, 11 February 2015, <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-31409899> (hämtad 2015-02-18)

¹⁰⁶ UN Security Council, *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of Congo, June 2014*, s.7-8, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/428 (Hämtad 2014-11-19)

¹⁰⁷ Jeune Afrique: *RDC: le bilan du massacre dans l'Est s'alourdit à 36 morts*, 2014-12-07, <http://www.jeuneafrique.com/Article/DEPAFP20141207173415/kivu-adf-rdc-rdc-le-bilan-du-massacre-dans-l-est-s-alourdit-36-morts.html> (Hämtad 2014-12-08)

¹⁰⁸ Global Emergency Overview February 2015 *Snapshot 4-10 February 2015* s.7, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%204-10%20Feb2015.pdf> (hämtad 2015-02-18)

¹⁰⁹ Global Emergency Overview October 2014 *Snapshot 22-28 October 2014* s.9, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_4_0.pdf (Hämtad 2014-11-19)

¹¹⁰ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 14 Août 2014, No 25/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-140814.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

¹¹¹ Global Emergency Overview October 2014 *Snapshot 22-28 October 2014* s.9, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_4_0.pdf (Hämtad 2014-11-19)

mellan FDLR och *Mai Mai Sheka/Nduma Defence of Congo* (NDC),¹¹² FARDC och *Mai Mai Sheka/NDC*¹¹³ samt mellan FARDC och andra milisgrupper.¹¹⁴ *Mai Mai Sheka/NDC* riktade under september och oktober upprepade attacker mot civilbefolkningen varvid åtminstone ett hundratal personer fördes bort från sina hem.¹¹⁵ Även *Raia Mutomboki* utsatte under juni till augusti civila för plundring och systematiska trakasserier.¹¹⁶

I territoriet Lubero råder framför allt konflikt mellan FDLR och *Mai Mai Sheka/NDC*. Frekventa strider tvingade mer än 50 000 på flykt mellan slutet av mars och början av juli.¹¹⁷ I september rapporterades det om fem sammandrabbningar, varvid även attacker mot civila utfördes.¹¹⁸ Stridigheter och sporadiska attacker mot byar har fortsatt under 2015.¹¹⁹ Säkerhetssituationen är även prekär i territorierna Rushuru och Masisi, där FDLR och ett flertal milisgrupper är aktiva.¹²⁰ I Rutshuru företog FARDC operationer mot väpnade grupper i såväl augusti som oktober månad 2014.¹²¹

¹¹² OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province du Nord-Kivu*, 1 Octobre 2014, No 32/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-141001.pdf> (Hämtad 2014-11-21)

¹¹³ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province du Nord-Kivu*, 14 Août 2014, No 25/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-140814.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

¹¹⁴ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire - Province du Nord-Kivu*, 4 Novembre 2014, N°36/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/5%20Novembre.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

¹¹⁵ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 8 Octobre 2014, No 33/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-141008.pdf> (hämtad 2014-11-19); Global Emergency Overview October 2014 *Snapshot 15-21 October 2014* s.9, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_44.pdf (Hämtad 2014-11-21)

¹¹⁶ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 16 Septembre 2014, No 30/14, s.1-2, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-140916.pdf> (Hämtad 2014-11-21)

¹¹⁷ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 11 Septembre 2014, No 29/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-140911.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

¹¹⁸ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 24 Septembre 2014, No 31/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-140924.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

¹¹⁹ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province du Nord-Kivu*, 4 Février 2015, N°3/15, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-20150204.pdf> (hämtad 2015-02-18); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Province du Nord-Kivu*, 11 février 2015, N°04/15, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-20150211.pdf> (hämtad 2015-02-18);

¹²⁰ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 21 Août 2014, No 26/14, s.1, <http://www.rdc-humanitaire.net/attachments/article/4895/OCHARDC-NK-RapportHebdo-140821.pdf> (Hämtad 2014-11-19); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 15 Octobre 2014, No 34/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-141015.pdf> (hämtad 2014-11-21); OCHA: *Profil Humanitaire Nord-Kivu* Décembre 2014, s.4, <http://www.humanitarianresponse.info/system/files/documents/files/Profil%20Humanitaire%20Provincial%20Nord-Kivu%20decembre%202014.pdf> (hämtad 2015-02-27)

¹²¹ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic republic of Congo*, 25 September, S/2014/698, s.5 http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-19); UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 30 december 2014, S/2014/956, sid. 5, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/956

I provinsen Sydkivu är säkerhetssituationen fortfarande oförutsägbar med särskilt uppmärksammade oroligheter i sex av åtta territorier.¹²² Raia Mutombokis grupperingar, som verkar i fyra territorier (Shabunda, Kalehe, Kabare och Mwenga), bedriver intensiv verksamhet och strider mot FARDC och sinsemellan. Raia Mutombokis våld i Shabunda är särskilt uppmärksammat i FN:s och medias rapportering. De väpnade sammandrabbningarna i territoriet har mellan augusti och december 2014 varit frekventa och drivit över 20 000 civila på flykt.¹²³ Den svåra situationen för civila i Shabunda hade inte förbättrats i slutet av januari 2015.¹²⁴

Därtill har *Mai Mai Yakutumbas* framfart och stridigheter mot FARDC i Fizi varit starkt bidragande till tilltagande internflykt.¹²⁵ Även i territoriet Uvira är situationen fortsatt orolig. Etniska motsättningar på Ruzizislätten som renderat minst 52 dödsfall under det första halvåret 2014¹²⁶ fortgår liksom stridigheter mellan FARDC och Mai Maimilis.¹²⁷ I januari 2015 inledde FARDC även en offensiv mot den burundiska milisen *Forces nationales de libération* (FNL) i Uvira.¹²⁸

De båda Kivuprovinserna har ett stort antal internflyktingar. I slutet av oktober 2014 fanns 861 000 fördrivna personer i Nordkivu, vilket är det högsta antalet bland landets provinser. I Sydkivu fanns i slutet av

¹²² UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, s.6 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

¹²³ OCHA: *Bulletin Humanitaire provincial. Province du Sud-Kivu, RD Congo*, Août 2014 samt Octobre 2014; OCHA: *Bulletin d'Information humanitaire. Province du Sud-Kivu, RD Congo*, 3 Septembre 2014 och 9 Octobre 2014; *Global Emergency Overview Snapshot* 6-12 August 2014, 17-23 September 2014, 1-7 October 2014 och 22-28 October 2014; *Radio Okapi*: 2014-11-18 <http://radiookapi.net/actualite/2014/11/18/shabunda-2-factions-raia-mutomboki-se-disputent-le-controle-dune-concession-miniére/>, 2014-11-26 <http://radiookapi.net/actualite/2014/11/26/sud-kivu-les-fardc-delogent-les-raia-mutomboki-de-7-localités-de-shabunda/>, 2014-12-02 <http://radiookapi.net/actualite/2014/12/02/sud-kivu-affrontements-entre-fardc-raia-mutomboki-4-morts/> (Allt hämtat 2014-12-09)

¹²⁴ OCHA: *Bulletin d'information Humanitaire. Province du Sud-Kivu*. 28 janvier, No 2/15, http://www.humanitarianresponse.info/fr/system/files/documents/files/RDC_SK_Rapport%20hebdo%2020150128.pdf (hämtad den 17 februari 2015)

¹²⁵ OCHA: *Bulletin humanitaire provincial. Sud-Kivu, RD Congo*, Septembre 2014, s.1-2, http://www.humanitarianresponse.info/system/files/documents/files/RDC_SK_Bulletin%20humanitaire%20provincial-Septembre%202014.pdf (Hämtad 2014-11-19); OCHA: *RD Congo - Sud-Kivu: Mouvements de population au 30 septembre 2014 (janvier 2009 - septembre 2014)*, 14 October 2014, s.1, <http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/rd-congo-sud-kivu-mouvements-de-population-au-30-septembre-2014> (Hämtad 2014-11-19)

¹²⁶ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic republic of Congo*, 25 September, S/2014/698, s.6 http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-19); OCHA: *Bulletin humanitaire provincial. Province du Sud-Kivu, RD Congo*, Juin 2014, s.3, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/RDC%20SK_Bulletin%20humanitaire%20provincial-Juin%202014_30072014_0.pdf (Hämtad 2014-11-19)

¹²⁷ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic republic of Congo*, 25 September, S/2014/698, s.6 http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-19)

¹²⁸ Radio Okapi: *Uvira: des présumés rebelles FNL attaquent un minibus, un mort*, 30 Janvier 2015, <http://radiookapi.net/actualite/2015/01/30/uvira-des-presumes-rebelles-fnl-attaquent-minibus-mort/> (hämtad 2015-02-17)

september 2014 618 000 internflyktingar.¹²⁹ Trenden var starkt ökande i provinsen då mer än 100 % fler nya flyktingar registrerats under det tredje kvartalet 2014 i jämförelse med föregående kvartal.¹³⁰ I vissa delar av Sydkivu förflyttar sig befolkningen i genomsnitt två gånger per år, vilket illustrerar situationens föränderlighet.¹³¹

Under januari månad 2015 registrerade UNHCR 1 726 skyddsincidenter i Nordkivu och 1 253 i Sydkivu (att jämföra med 4 217 respektive 2 234 incidenter i september 2014). Incidenterna rörde i huvudsak brott mot rättigheter gällande egendom, frihet, fysisk integritet samt sexuellt våld.¹³²

4.2 Utsatta grupper i Nordkivu och Sydkivu

Kvinnor och barn är utsatta i den militariserade miljön, liksom banyamulenge¹³³ och urbefolkningen twa.¹³⁴

5 Katanga

Katanga är den sydligaste provinsen i DRK. Katanga delas upp i de fem distrikten Tanganyika, Haut Katanga, Haut Lomami, Kolwezi och Lualaba med underliggande territorier. Katanga har med en yta på 496 000 km² dvs. ungefär samma storlek som Spanien.¹³⁵

5.1 Utvecklingen i Katanga

Stora delar av Katanga präglas av strider mellan FARDC och milisgrupper samt miliser sinsemellan. Därtill begår såväl miliser som FARDC och polis frekvent övergrepp mot civilbefolkningen. Under september månad 2014 rapporterades 3 100 skyddsincidenter (däribland plundring, våldtäkt, tortyr och annan inhuman behandling) i de mest ansatta områdena i öster – innefattande distrikten Tanganyika, Haut Katanga och (östra) Haut Lomami.¹³⁶ I oktober registrerade UNHCR över 1700 incidenter enbart

¹²⁹ Global Emergency Overview November 2014, Snapshot 29 October – 4 November, s.11, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20Nov2014.pdf> (Hämtad 2014-11-19)

¹³⁰ OCHA: *Bulletin humanitaire provincial. Province du Sud-Kivu, RD Congo*, Septembre 2014, s.1-2, http://www.humanitarianresponse.info/system/files/documents/files/RDC_SK_Bulletin%20humanitaire%20provincial-Septembre%202014.pdf (Hämtad 2014-11-19); OCHA: RD Congo - Sud-Kivu: Mouvements de population au 30 septembre 2014 (janvier 2009 - septembre 2014), 14 October 2014, s.1, <http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/rd-congo-sud-kivu-mouvements-de-population-au-30-septembre-2014> (Hämtad 2014-11-19)

¹³¹ OCHA: *Bulletin Humanitaire provincial. Province du Sud-Kivu, RD Congo*, Juin 2014, s.2, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/RDC%20SK_Bulletin%20humanitaire%20provincial-Juin%202014_30072014_0.pdf (hämtad 2014-11-19)

¹³² UNHCR: UNHCR DRC Fact Sheet January 2015, s.2, samt September 2014, s.2, <http://data.unhcr.org/drc/documents.php?page=1&view=grid#page-2> (hämtad 2015-03-12)

¹³³ UK: Home Office, *Operational Guidance Note: Democratic Republic of the Congo*, May 2012, Democratic Republic of Congo OGN v 10.0, s. 21 <http://www.refworld.org/docid/4fba0ad02.html> (Hämtad 2013-10-31)

¹³⁴ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 39 ff, <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2014-12-09)

¹³⁵ Alfie Ulloa, Felipe Katz, Nicole Kekeh Democratic Republic of the Congo *A study of binding constraints 2009-12-28*, http://www.hks.harvard.edu/fs/drodrik/Growth%20diagnostics%20papers/DRC_Growth_Diagnostics.pdf

¹³⁶ OCHA: *Bulletin d'Information humanitaire. Province du Katanga*, 22 Octobre 2014, No 31/14 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2022102014.pdf> (Hämtad 2014-11-20)

inom området som benämns *Dödens triangel* – dvs. mellan städerna Manono, Mitwaba och Pweto – och i Kalemie i nordost. Incidenterna innefattade plundring, mordbrand, utpressning, tortyr, tvångsarbete, rekrytering till väpnade grupper samt sexuellt våld.¹³⁷

Drygt 16 000 skyddsincidenter rapporterades i hela provinsen från januari till och med oktober 2014. 88 % av incidenterna kunde härledas till territorierna Manono, Mitwaba, Pweto och Kalemie. UNHCR befarar därutöver ett stort mörkertal då logistik och osäkerhet förhindrar tillträde till vissa områden.¹³⁸ Antalet incidenter har nått dylika nivåer, trots uppgifter om minskat våld i den s.k. *Dödens triangel* mellan augusti och oktober. Minskningen kunde enligt FN förklaras av FARDC:s offensiv i området.¹³⁹

FARDC:s strider mot Kata Katanga och de senares angrepp mot civila är centrala inslag i Katangakrisen. Mellan den 23-30 oktober 2014 rapporterades exempelvis tio Kata Katanga-attacker i Pwetozonen.¹⁴⁰ Ytterligare attacker mot byar genomfördes den 2 november i intilliggande Mitwaba.¹⁴¹ Framträdande är även den etniska konflikten mellan folken twa och luba i norra Katanga. Oroligheterna intensifierades efter juli 2014¹⁴² och spreds för att omfatta nästan hela norra Tanganyikadistriktet. I september 2014 hade våldet drivit 80 000 personer på flykt.¹⁴³ FN har dokumenterat att konflikten orsakat 1 004 dödsfall, 863 skadade och 1 434 fall av sexuellt våld mellan januari - september 2014.¹⁴⁴ I slutet av december 2014 rapporterade FN att den etniska konfliktens intensitet minskat efter medling med flera inblandade aktörer.¹⁴⁵

Vidare är de nordostliga byarna längs Tanganyikasjön föremål för attacker från Mai Maimilis. Angreppen intensifierades i juli 2014, varpå 18 byar

¹³⁷ UN News Service, *Congo-Kinshasa: UN Warns of Humanitarian 'Catastrophe' As Hundreds of Thousands Flee Violence in Katanga*, 18 November 2014, <http://allafrica.com/stories/201411181653.html> (Hämtad 2014-11-20)

¹³⁸ Ibid.

¹³⁹ OCHA: *Bulletin d'Information humanitaire. Province du Katanga*, 17 Décembre 2014, No 36/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2017122014.pdf> s.1, (Hämtad 2014-11-20)

¹⁴⁰ Radio Okapi: *Katanga: 10 incursions des miliciens Bakata Katanga enregistrées à Moero*, 30 oktober 2014, <http://radiookapi.net/en-bref/2014/10/30/katanga-10-incursions-des-miliciens-bakata-katanga-enregistrees-moero/> (Hämtad 2014-11-27)

¹⁴¹ Radio Okapi: *Mitwaba: plus de 2 000 personnes fuient leurs villages après des attaques des Mai-Mai*, 4 november 2014, <http://radiookapi.net/actualite/2014/11/04/mitwaba-plus-de-2-000-personnes-fuient-leurs-villages-apres-des-attaques-des-mai-mai/> (Hämtad 2014-11-20)

¹⁴² OCHA: *Bulletin d'Information humanitaire. Province du Katanga*, 22 Octobre 2014, No 31/14 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2022102014.pdf> (Hämtad 2014-11-20)

¹⁴³ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo*, 25 September, S/2014/698, s.5 http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-19)

¹⁴⁴ UN Security Council: *Final report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, S/2015/19, 12 January 2015, sid.100, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/19 (hämtad 2015-02-18)

¹⁴⁵ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, S/2014/956, 30 December 2014, s. 6, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/956 (hämtad 2015-02-18)

ansattes flera gånger under en tvåveckorsperiod.¹⁴⁶ FARDC återtog kontrollen över området i augusti, men uppges av FN ha mycket begränsade resurser, vilket möjliggjort fortsatta angrepp.¹⁴⁷

Mellan januari och mars 2014 rapporterades det om Mai Mai-attacker i Kipushi; det sydliga territoriet som omger staden Lubumbashi.¹⁴⁸ Staden blev attackerad av Kata Katanga den 7 januari 2014.¹⁴⁹ Situationen har därefter blivit lugnare i området.¹⁵⁰ Rapporter om stridigheter i Kasengaterritoriet, 50-75 km norr om Lubumbashi, har förekommit under 2014.¹⁵¹

Det saknas aktuell rapportering om närvaro av Kata Katanga eller annan milis i distriktet Kolwezi som angränsar till Haut Katanga och Haut Lomami. Lifos utesluter dock inte att närvaro ändå kan finnas.

Närvaron av FARDC- och FN-trupper överlag har rapporterats vara blygsam i Katanga. I juni 2014 fanns endast en bataljon regeringssoldater och 550 FN-soldater stationerade i provinsen.¹⁵²

Våldet i Katanga karaktäriseras av massakrer, summariska avrättningar, våldtäkter, kidnappningar, etniskt riktade attacker och stor förstörelse av människors hem och tillhörigheter.¹⁵³ I november 2014 rapporterade UNHCR att det i provinsen fanns nära 600 000 internflyktingar,¹⁵⁴ vilket

¹⁴⁶ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province du Katanga*. 30 juillet 2014, N°24/14 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2030072014.pdf> (Hämtad 2014-11-20)

¹⁴⁷ OCHA: *Katanga. More efforts are necessary. A report on humanitarian response and the remaining challenges in DRC's Katanga Province*, October 2014, s.1 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Katanga%2C%20More%20efforts%20are%20necessary_30102014.pdf (Hämtad 2014-11-20)

¹⁴⁸ Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 22 - 29 July 2014* <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022-29%20July.pdf> (hämtad 2015-02-18)

¹⁴⁹ BBC News: *DR Congo's Lubumbashi hit by fighting*, 7 January 2014, <http://www.bbc.com/news/world-africa-25645434> (2015-02-18)

¹⁵⁰ OCHA: *Katanga. More efforts are necessary. A report on humanitarian response and the remaining challenges in DRC's Katanga Province*, October 2014, s.5 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Katanga%2C%20More%20efforts%20are%20necessary_30102014.pdf (Hämtad 2014-11-20)

¹⁵¹ Radio Okapi: *Katanga : affrontements entre FARDC et miliciens à Kiwidira, 1 mort, 6 novembre 2014*, <http://radiookapi.net/actualite/2014/11/06/katanga-affrontements-entre-fardc-miliciens-kiwidira-1-mort/> (hämtad 2015-02-25); Radio Okapi: *Le village Kaputula toujours desert après l'attaque des Bakata Katanga*, 20 maj 2014, <http://radiookapi.net/actualite/2014/05/20/le-village-kaputula-toujours-desert-apres-lattaque-des-bakata-katanga/> (hämtad 2015-02-25)

¹⁵² Global Emergency Overview June 2014 *Snapshot 4-11 June*, s.10, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2004-11%20June.pdf> (hämtad 2015-02-18)

¹⁵³ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2013/388*, 2013-06-28, s.9 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2013_388.pdf (Hämtad 2013-09-06)

¹⁵⁴ UN News Service, *Congo-Kinshasa: UN Warns of Humanitarian 'Catastrophe' As Hundreds of Thousands Flee Violence in Katanga*, 18 November 2014 (Hämtad 2014-11-20) <http://allafrica.com/stories/201411181653.html> (Hämtad 2014-11-20)

är en kraftig ökning i jämförelse med de 365 000 interflyktingar som beräknades finnas i juni 2013.¹⁵⁵

5.2 Utsatta grupper i Katanga

Situationen för kvinnor och barn är som på andra platser i DRK utsatt. Vidare har läget för den redan utsatta urbefolkningen två förvärrats under 2014.¹⁵⁶

6 Civilas situation i östra DRK

Konflikterna i östra DRK kännetecknas av att civilbefolkningen utsätts för grava övergrepp så som godtyckliga avrättningar, våldtäkt, tortyr, och tvångsarbete. Förövare är såväl milisgrupper som soldater från FARDC och polis. Kvinnor och flickor är särskilt utsatta i den militariserade miljö där våldtäkter är mycket vanliga. Systematiska övergrepp på civila är ofta en del av den militära strategin. Därutöver har årtal av stridigheter präglat den allmänna utvecklingsnivån i området. I UNDP:s *Human Development Index 2014* rankades DRK som 186 av 187 länder.¹⁵⁷

Många civila i östra DRK lever på flykt. Förflyttningarna är ofta repetitiva, beroende på väpnade styrkors aktiviteter i närområdet, och frånvaron från hemmiljön varierar kraftigt tidsmässigt. I slutet av september 2014 fanns 2,6 miljoner internflyktingar i landet.¹⁵⁸ Dessa är koncentrerade till östra DRK.¹⁵⁹ Utöver utsatthet för sjukdomar, näringsbrist och andra svårigheter är flyktingarna även generellt sett mer sårbara än andra civila vad avser människorättsbrott såsom fysiska övergrepp, godtycklig arrestering, tvångsrekrytering och tvångsarbete.¹⁶⁰ Beroende på otillgängligheten i stora områden kan lokalisering av internflyktingar vara svår.¹⁶¹ Därutöver

¹⁵⁵ UN Security Council, *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, S/2013/433, 2013-07-19, s. 21 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf (Hämtad 2013-09-06)

¹⁵⁶ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire - Province du Katanga*, N° 19/14, 11 juin 2014, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2011062014.pdf> (Hämtad 2014-12-09)

¹⁵⁷ Freedom House, *Freedom in the world 2014*, 22 Augusti 2014, <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2014/congo-democratic-republic-kinshasa-0> (Hämtad 2014-11-25); UNDP: *Human Development Report 2014*, http://hdr.undp.org/sites/all/themes/hdr_theme/country-notes/COD.pdf (hämtad 2015-02-25)

¹⁵⁸ Global Emergency Overview November 2014 *Snapshot 29 oktober-4 november* s.12 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20Nov2014.pdf> (Hämtad 2014-11-11)

¹⁵⁹ Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC: *Democratic Republic of Congo. Multiple crises hamper prospects for durable solutions*, s.1, <http://www.internal-displacement.org/sub-saharan-africa/democratic-republic-of-the-congo/2014/multiple-crises-hamper-prospects-for-durable-solutions/> (Hämtad 2014-12-09)

¹⁶⁰ IDMC: *Democratic Republic of Congo: Internal displacement in brief*, 31 December 2013, s.1, <http://www.internal-displacement.org/sub-saharan-africa/democratic-republic-of-the-congo/summary/> (Hämtad 2014-11-21); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province du Katanga*, 18 Juin 2014, No 20/14, s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2018062014.pdf> (Hämtad 2014-11-11)

¹⁶¹ OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire. Province Orientale*, 30 Juillet 2014, No 24/14, s.2, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140731.pdf> (Hämtad 2014-11-27)

varierar humanitära organisationers närvaro beroende på säkerhetssituationen i området.¹⁶²

7 Situationen för internflyktingar i Kinshasa

Kinshasa har länge betraktats som en stad med mycket svåra levnadsvillkor för dess invånare i allmänhet. De svåra förhållandena är särskilt hänförliga till den ekonomiska situationen, men även till den statliga administrationens sammanbrott under tidigt 1990-tal.¹⁶³ Familje- och släktband är en viktig social faktor och har fått ökad betydelse genom den offentliga servicens förfall. I Kinshasa är arbetslösheten enorm och kriminaliteten hög.¹⁶⁴ Det är endast en försvinnande liten del av den yrkesaktiva befolkningen i huvudstaden som erhåller lön från stabil sysselsättning inom den formella offentliga eller privata sektorn.¹⁶⁵ Omkring halva Kinshasas befolkning måste klara sig med en måltid om dagen och en fjärdedel med ett mål varannan dag.¹⁶⁶

Förutom de allmänt svåra livsvillkoren i huvudstaden har internflyktingar från landets östra delar även att förhålla sig till språkliga och kulturella skillnader i Kinshasa.¹⁶⁷ I huvudstaden talas allmänt lingala¹⁶⁸ och i de östra provinerna är det swahili som är det dominerande språket.¹⁶⁹

Tutsiers (och banyamulenges) situation i Kinshasa har varit präglad av skeendet i östra Kongo och DRK:s förhållande till Rwanda. I samband med Andra Kongokriget och konflikten mellan DRK och Rwanda 1998 blev tutsier demoniserade och utpekade som landsförrädare, varpå många dödades och/eller utsattes för svåra övergrepp i Kinshasa.¹⁷⁰ Norska Landinfo har i rapport från 2015 funnit att det dock inte rapporterats om övergrepp mot tutsier i Kinshasa sedan tidigt 2000-tal. Det skedde heller ingen allmän demonisering av folkgruppen vid kriserna i östra Kongo

¹⁶² OCHA: *Profil Humanitaire Provinciale: Nord-Kivu*, juli 2014, s. 3 ff, http://www.rdc-humanitaire.net/attachments/article/4854/Profil%20Humanitaire%20Provinciale%20Nord-Kivu%20juillet%202014-2_05082014.pdf (Hämtad 2014-11-26)

¹⁶³ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiska republiken Kongo: Förhållande för tutsier i Kinshasa*, 19 januari 2015, s. 9, http://www.landinfo.no/asset/3056/1/3056_1.pdf (hämtad 2015-02-19)

¹⁶⁴ UI: *Landguiden: Kongo-Kinshasa. Avsnitt Sociala förhållanden*. 12 maj 2011, <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Sociala-Forhallanden> (betaltjänst. Hämtad 2015-02-19)

¹⁶⁵ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiska republiken Kongo: Intern migrasjon*, 19 februari 2015, sid.18, http://www.landinfo.no/asset/3076/1/3076_1.pdf (hämtad 2015-02-24)

¹⁶⁶ Eric F. Tollens, *Food security in Kinshasa – Coping with adversity*. I: Trefon, T. (Red.), 2004. *Reinventing order in the Congo – How people respond to state failure in Kinshasa*. London: Zed, s.48)

¹⁶⁷ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiska republiken Kongo: Förhållande för tutsier i Kinshasa*, 19 januari 2015, s. 9, http://www.landinfo.no/asset/3056/1/3056_1.pdf (hämtad 2015-02-19)

¹⁶⁸ UI: *Landguiden. Kongo-Kinshasa. Avsnitt Befolkning och språk*. <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Befolkning-Sprak> (betaltjänst. Hämtad 2015-02-19)

¹⁶⁹ Ethnologue.com: *Languages of the world*, 2014, <http://www.ethnologue.com/country/CD/languages> (hämtad 2015-02-19)

¹⁷⁰ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiska republiken Kongo: Förhållande för tutsier i Kinshasa*, 19 januari 2015, s.11, http://www.landinfo.no/asset/3056/1/3056_1.pdf (hämtad 2015-02-19); Jason K. Stearns: *Dancing in the glory of monsters. The collapse of the Congo and the great war of Africa*. 2012. New York: Public Affairs, sid. 193-194)

2008 och 2012, trots att dessa i huvudsak var skapade av miliser associerade med Rwanda och kongolesiska tutsier.¹⁷¹

I franska migrationsmyndigheters rapport från utredningsresa i Kinshasa juni-juli 2013 har kortfattat rapporterats att ett flertal källor bedömt att tutsier inte längre har problem i Kinshasa.¹⁷²

Norska Landinfo har i rapport från 2015 erfarit att det inte kan uteslutas att situationen för tutsier i Kinshasa kan komma att förändras till det värre. Man noterar att det för närvarande inte finns någon tutsidominerad väpnad grupp med stöd från Rwanda, men att detta kan ändras. Därutöver framhålls att det inte hittats någon varaktig lösning till de grundläggande konflikter tutsier i Nord- och Sydkivu är inblandade i samt att FDLR fortsatt är aktivt, vilket Rwanda upplever som ett säkerhetshot.¹⁷³

Enligt *Minority Rights Group* är fördomar mot banyamulenge djupt rotade i Kinshasa.¹⁷⁴

Uppgifter om antalet tutsier i Kinshasa är varierande och osäkra, eftersom tillförlitlig demografisk statistik inte finns till handa. Sannolikt rör det sig dock om ett mycket ringa antal i förhållande till folkmängden i mångmiljonstaden Kinshasa.¹⁷⁵

Vad avser ensamstående kvinnor har IOM i möte med norska Landinfo i januari 2013 understrukt att gruppens situation är särskilt svår i ett samhälle där befolkningen i allmänhet lever under mycket ansträngda förhållanden. Ensamstående kvinnor med barn förväntas försörja sig själva och sina barn; även när de bor hos föräldrar.¹⁷⁶ Enligt *Freedom House* konfronteras kvinnor i DRK med diskriminering vid nästan varje aspekt av sina liv, trots garantier i grundlagen.¹⁷⁷ Det finns ett flertal organisationer i och kring Kinshasa som arbetar med stöd till utsatta kvinnor och föräldralösa barn.¹⁷⁸ (Se även avsnitt 1.5 Utsatta grupper)

¹⁷¹ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiske republikken Kongo: Forhold for tutsier i Kinshasa*, 19 januari 2015, s.14ff, http://www.landinfo.no/asset/3056/1/3056_1.pdf (hämtad 2015-02-19);

¹⁷² Frankrike: OFPRA. *Rapport de mission en République démocratique du Congo (RDC). 30 juin – 7 juillet 2013*. April 2014. s.125
http://www.ofpra.gouv.fr/documents/Rapport_RDC_05_2014.PDF (hämtad 2015-02-19)

¹⁷³ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiske republikken Kongo: Forhold for tutsier i Kinshasa*, 19 januari 2015, s.16, http://www.landinfo.no/asset/3056/1/3056_1.pdf (hämtad 2015-02-19);

¹⁷⁴ Minority Rights Group: *World Directory of Minorities and Indigeneous Peoples. Democratic Republic of the Congo. Banyarwanda*. <http://www.minorityrights.org/5077/democratic-republic-of-the-congo/banyarwanda.html> (hämtad 2015-02-20)

¹⁷⁵ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiske republikken Kongo: Forhold for tutsier i Kinshasa*, 19 januari 2015, s. 9-10, 13, http://www.landinfo.no/asset/3056/1/3056_1.pdf (hämtad 2015-02-19)

¹⁷⁶ Norge: Landinfo. *Temanotat. Den demokratiske republikken Kongo: Intern migrasjon*, 19 februari 2015, sid.23f, http://www.landinfo.no/asset/3076/1/3076_1.pdf (hämtad. 2015-02-24)

¹⁷⁷ Freedom House, *Freedom in the World 2014: Congo, Democratic Republic of (Kinshasa)*, 2014 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2014/congo-democratic-republic-kinshasa-0> (länken hämtad 2014-12-01)

¹⁷⁸ International Organization for Migration. (IOM), *Country Fact Sheet. Democratic Republic of the Congo*, 2013-10-01, s. 23 <http://www.bamf.de/SharedDocs/MILo->

Vad avser det allmänna säkerhetsläget i Kinshasa utbröt den 19 januari 2015 vad som rapporterats ha varit de värsta oroligheterna i staden sedan 2011.¹⁷⁹ Demonstranter och säkerhetsstyrkor drabbade samman med anledning av föreslagen revidering av vallagen som skulle kunna möjliggöra för president Kabila att stanna kvar vid makten bortom 2016, då hans sista konstitutionsenliga mandat går ut. Enligt officiella källor omkom 27 personer i oroligheterna, varav 23 i Kinshasa. *Human Rights Watch* menade att ett fyrtiotal personer dödades och då åtminstone ett tjugotal av säkerhetsstyrkornas kulor. Våldsamheterna varade till den 23 januari 2015. Två dagar senare hörsammades protesterna när parlamentet antog en vallag där den omstridda lydelsen tagits bort. Oppositionen rapporterades dock fortfarande befara grund för våldsamheter i andra artiklar som också ansågs kunna medföra förskjutning av valdatum.¹⁸⁰ Inför de stundande valen, och i avvaktan på ytterligare signaler om president Kabilas avsikter vad avser maktöverlämning 2016, var läget i Kinshasa i februari 2015 fortfarande spänt.¹⁸¹

8 Identitetshandlingar

DRK saknar ett centralt datoriserat folkbokföringsregister. Registrering av födselar, äktenskap och dödsfall överläts till lokala registreringskontor som i praktiken är detsamma som kommunkontoret (*L'Etat civil*). Dokumentation om skilsmässa, vårdnad och adoption utfärdas av fredsdomstolar (*Tribunal de Paix*).¹⁸² Biometriska pass giltiga i fem år infördes våren 2009.¹⁸³ Passen utfärdas av utrikesministeriet i Kinshasa. Inlämning av ansökan och utlämnande kan dock även ske i provinshuvudstäderna och på utlandsbeskickningar. Obligatoriska ID-kort avskaffades 1997 och har inte ersatts med nya. I stället används dokumentation för betald skatt eller röstkort (*Carte d'Electeur*).¹⁸⁴

[DB/EN/Rueckkehrfoerderung/Laenderinformationen/Informationsblaetter/cfs_kongo-dl_en.pdf?_blob=publicationFile](#) (hämtad 2014-05-05)

¹⁷⁹ BBC News: *DR Congo unrest: Catholic church backs protests*. 21 januari 2015, <http://www.bbc.com/news/world-africa-30913739> (hämtad 2015-02-19)

¹⁸⁰ Jeune Afrique: *RDC: bilan officiel, conséquences politiques... Retour sur les manifestations de janvier*. 6 februari 2015, <http://www.jeuneafrique.com/Article/ARTJAWEB20150206085533/politique-joseph-kabila-opposition-rdc-pr-sidentielle-rdc-2016-pr-sidentielle-rdc-2016-rdc-bilan-officiel-cons-quences-politiques-retour-sur-les-manifestations-de-janvier.html> (hämtad 2015-02-19)

¹⁸¹ World Politics Review: Jason Stearns - *From Bullets to Ballots: The Next Battle for Congo's future*, 10 februari 2015, s. 5 ff, <http://www.worldpoliticsreview.com/articles/15053/from-bullets-to-ballots-the-next-battle-for-congo-s-future> (betaltjänst. Hämtad 2015-02-24)

¹⁸² Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiska republiken Kongo: Dokumenter og offentlig forvaltning*, 6 maj 2011, s.5, http://www.landinfo.no/asset/1616/1/1616_1.pdf (hämtad 2015-03-11)

¹⁸³ United Kingdom Home Office: *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, s. 180, <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-12-18); Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiska republiken Kongo: Dokumenter og offentlig forvaltning*, 6 maj 2011, http://www.landinfo.no/asset/1616/1/1616_1.pdf (hämtad 2015-03-11)

¹⁸⁴ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiska republiken Kongo: Dokumenter og offentlig forvaltning*, 6 maj 2011, s.6, http://www.landinfo.no/asset/1616/1/1616_1.pdf (hämtad 2015-03-11)

Ett flertal källor inom och utom DRK rapporterar om mycket utbredd förekomst av förfalskade identitetshandlingar i landet.¹⁸⁵ Såväl belgiska utlandsmyndigheter som norska Landinfo gör bedömningen att alla typer av dokument kan anskaffas mot betalning.¹⁸⁶

Källförteckning

Elektroniska källor

The Assessment Capacities Project (ACAPS), Global Emergency Overview July 2013, *Snapshot 1 July – 08 July 2013*,

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%2029July.pdf> (hämtad 2014-12-08)

ACAPS, Global Emergency Overview December 2013, *Snapshot 03 - 10 December 2013*,

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%283%29_1.pdf (hämtad 2014-01-02)

ACAPS, Global Emergency Overview January 2014, *Snapshot 21 - 28 January 2014*,

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (hämtad 2014-01-30)

ACAPS, Global Emergency Overview June 2014, *Snapshot 28 May – 3 June 2014*,

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%208%20May%20-%20003%20June.pdf> (hämtad 2014-11-19)

ACAPS, Global Emergency Overview June 2014, *Snapshot 4-11 June 2014*,

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%204%20-%202011%20June.pdf> (hämtad 2015-02-18)

ACAPS, Global Emergency Overview June 2014, *Snapshot 18-24 June 2014*,

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_34.pdf, (hämtad 2014-11-12)

ACAPS, Global Emergency Overview July 2014, *Snapshot 2 July-8 July 2014*,

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%202%20-%2008%20July.pdf> (hämtad 2014-11-19)

ACAPS, Global Emergency Overview July 2014, *Snapshot 22 - 29 July 2014*,

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (hämtad 2014-08-04)

ACAPS, Global Emergency Overview August 2014, *Snapshot 6-12 August 2014*,

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_38.pdf (hämtad 2014-11-11)

ACAPS, Global Emergency Overview August 2014, *Snapshot 13-19 August 2014*,

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_39.pdf (hämtad 2014-11-13)

ACAPS, *Global Emergency Overview September 2014, Snapshot 17-23 September 2014*,

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GE0sep17.pdf>, (hämtad 2014-12-09)

ACAPS, *Global Emergency Overview October 2014, Snapshot, 1-7 October 2014*,

<http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-01-07-october> (hämtad 2014-12-09)

ACAPS, Global Emergency Overview October 2014, *Snapshot 15-21 October 2014*,

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_44.pdf (hämtad 2014-11-19)

¹⁸⁵ Kanada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Democratic Republic of the Congo: Prevalence and availability of fraudulent identity, administrative and legal documents (2011-February 2014)*, 10 April 2014, COD104763.FE, s.1 ff, <http://www.refworld.org/docid/537339cf4.html> (hämtad 2015-03-11)

¹⁸⁶ Norge: Landinfo: *Temanotat. Den demokratiska republiken Kongo: Dokumenter og offentlig forvaltning*, 6 maj 2011, s.9. http://www.landinfo.no/asset/1616/1/1616_1.pdf (hämtad 2015-03-11)

ACAPS, Global Emergency Overview October 2014, *Snapshot 22-28 October 2014*,
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_4_0.pdf (hämtad 2014-11-19)

ACAPS, Global Emergency Overview November 2014, *Snapshot 29 October-4 November 2014*,
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20Nov2014.pdf> (hämtad 2014-11-11)

ACAPS, Global Emergency Overview February 2015, *Snapshot 4-10 February 2015*,
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%204-10%20Feb2015.pdf> (hämtad 2015-02-18)

Agence France-Presse (AFP), 11 november 2014: *RDC: Le gouvernement annonce la reddition du chef d'une importance malice*,
<http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/rdc-le-gouvernement-annonce-la-reddition-du-chef-dune-importante> (hämtad 2014-11-17)

AllAfrica, *Central Africa: African Ministers Ready to Order Attack on Rwandan Rebels*, 21 oktober 2014, <http://allafrica.com/stories/201410211526.html> (hämtad 2014-11-17)

BBC News, *DR Congo's M23 rebel chief Sultani Makenga 'surrenders'*, 2013-11-07
<http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-24849814>

BBC News, *DR Congo conflict: UN pulls out of planned assault on FDLR*, 11 February 2015,
<http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-31409899> (hämtad 2015-02-18)

BBC News, *DR Congo's Lubumbashi hit by fighting*, 7 January 2014,
<http://www.bbc.com/news/world-africa-25645434> (hämtad 2015-02-18)

BBC News, *DR Congo unrest: Catholic church backs protests*, 21 januari 2015,
<http://www.bbc.com/news/world-africa-30913739> (hämtad 2015-02-19)

Country of Origin Research and Information (CORI), *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html>,
(hämtad 2013-11-04)

Demokratiska republiken Kongos konstitution, 2005,
<http://www.constitutionnet.org/files/DRC%20-%20Congo%20Constitution.pdf> (hämtad 2013-04-01)

Demokratiska republiken Kongos lag *Loi organique n° 13/011-B du 11 avril 2013 portant organisation, fonctionnement et compétences des juridictions de l'ordre judiciaire*, Article 85 och 89, Présidence de la République, 11 april 2013,
<http://leganet.cd/Legislation/Droit%20Judiciaire/LOI.13.011.11.04.2013.htm> (hämtad 2015-03-09)

Enough: Aaron Hall & Annette LaRocco, *Time Works Against Justice, Ending impunity in Eastern Congo*, February 2012,
<http://www.enoughproject.org/files/Ending%20Impunity%20in%20Eastern%20Congo.pdf> (hämtad 2015-03-09)

Ethnologue.com: *Languages of the world*, 2014, <http://www.ethnologue.com/country/CD/languages>
(hämtad 2015-02-19)

Freedom House, *Freedom in the World 2014: Democratic Republic of Congo*, 2014
<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2014/congo-democratic-republic-kinshasa-0>
(hämtad 2014-12-01)

Fund for Peace, *Fragile States Index 2014*, <http://ffp.statesindex.org/> (hämtad 2015-02-18)

The Guardian, *Congo: Why UN peacekeepers have a credibility problem*, 30 August 2013,
<http://www.theguardian.com/world/2013/aug/30/congo-un-peacekeepers-problem> (Hämtad 2014-12-09);

Human Rights Watch (HRW), *Always on the Run*, 2010-09-14,
<http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (hämtad 2011-05-25)

HRW, *Trail of Death: LRA Atrocities in Northeastern Congo*, 2010-03-28,
<http://www.refworld.org/docid/4bb050692.html> (hämtad 2013-09-03)

Immigration and Refugee Board of Canada, *Democratic Republic of Congo: Mobility and methods of transportation between Grand Kivu and Kinshasa*, 2012-04-18: <http://www.refworld.org/docid/4f9e5f742.html> (hämtad 2014-01-23)

Immigration and Refugee Board of Canada, *Democratic Republic of Congo: Situation of sexual minorities, including legislation and treatment by society and the authorities; state protection and support services (2011-Feb.2014)*, 22 april 2014, <http://www.refworld.org/docid/53733c254.html> (hämtad 2015-03-11)

Immigration and Refugee Board of Canada, *Democratic Republic of the Congo: Prevalence and availability of fraudulent identity, administrative and legal documents (2011-February 2014)*, 10 April 2014, COD104763.FE, <http://www.refworld.org/docid/537339cf4.html> (hämtad 2015-03-11)

Integrated Regional Information Networks (IRIN), DRC. *Who's who among armed groups in the east*, 2010-06-15, <http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (hämtad 2011-08-29)

IRIN: *Rainforest riches a curse for civilians in northeast Democratic Republic of Congo*, 23 January 2013, <http://www.refworld.org/docid/510273f92.html> (hämtad 2013-09-03)

IRIN: *Conflict cuts off civilians in DRC's Katanga*, 2013-05-02, http://www.ecoi.net/local_link/246513/356600_en.html (hämtad 2013-09-06)

IRIN: *Democratic Republic of Congo-based Ugandan rebel group "recruiting, training"*, 11 July 2013, <http://www.refworld.org/docid/51e3a9344.html> (hämtad 2014-01-09)

IRIN, *Democratic Republic of Congo multiple displacements making people more vulnerable*, 2013-08-01, <http://www.unhcr.org/cgi-in/texis/vtx/refdaily?pass=463ef21123&id=51ff3d495> (hämtad 2013-10-31)

IRIN: *IRIN Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31, <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (hämtad 2014-01-08)
International Crisis Group (ICG), *Congo: Bringing Peace to North Kivu*, Africa Report No 133, 31 October 2007, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/central-africa/dr-congo/Congo%20Bringing%20Peace%20to%20North%20Kivu.pdf> (hämtad 2014-12-08)

ICG, *DR Congo Conflict History*, <http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo.aspx> (hämtad 2014-01-29)

Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC): *Democratic Republic of Congo. Multiple crises hamper prospects for durable solutions*, <http://www.internal-displacement.org/sub-saharan-africa/democratic-republic-of-the-congo/2014/multiple-crises-hamper-prospects-for-durable-solutions/> (hämtad 2014-12-09)

IDMC: *Democratic Republic of Congo: Internal displacement in brief*, 31 December 2013, <http://www.internal-displacement.org/sub-saharan-africa/democratic-republic-of-the-congo/summary/> (hämtad 2014-11-21)

International Federation for Human Rights (FIDH): *DRC. Victims of sexual violence rarely obtain justice and never receive reparation. Major changes needed to fight impunity*, October 2013/No. 619a, s. 45, https://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport_rdc_.pdf (hämtad 2015-03-09)

International Organization for Migration. (IOM), *Country Fact Sheet. Democratic Republic of the Congo*, 2013-10-01, http://www.bamf.de/SharedDocs/MiLo-DB/EN/Rueckkehrfoerderung/Laenderinformationen/Informationsblaetter/cfs_kongo-dl_en.pdf?__blob=publicationFile (hämtad 2014-05-05)

International Peace Information Service (IPIS), *Mapping Conflict Motives: Province Orientale (DRC)*, 2010-03-17, www.ipisresearch.be/download.php?id=291 (Hämtad 2014-01-29)

IPIS, *Analysis of the interactive map of artisanal mining areas in Eastern DR Congo*, November 2013, http://www.ipisresearch.be/publications_detail.php?id=428, November 2013, (hämtad 2014-11-24)

Jeune Afrique, RDC: *le Désarmement des FDLR expliqué à ceux qui ont raté le début*, 15 juli 2014, <http://www.jeuneafrique.com/Article/ARTJAWEB20140715150619/> (hämtad 2014-11-17)

Jeune Afrique: *RDC: manifestation hostile à la Monusco dans l'Est après des massacres*, 22 Octobre 2014, <http://www.jeuneafrique.com/actu/20141022T061847Z20141022T061830Z/> (Hämtad 2014-12-09)

Jeune Afrique, RDC: *le bilan du massacre dans l'Est s'alourdit à 36 morts*, 7 december 2014, <http://www.jeuneafrique.com/Article/DEPAFP20141207173415/kivu-adf-rdc-rdc-le-bilan-du-massacre-dans-l-est-s-alourdit-36-morts.html> (Hämtad 2014-12-08)

Jeune Afrique, RDC: bilan officiel, conséquences politiques. Retour sur les manifestations de janvier. 6 february 2015, <http://www.jeuneafrique.com/Article/ARTJAWEB20150206085533/politique-joseph-kabila-opposition-rdc-pr-sidentielle-rdc-2016-pr-sidentielle-rdc-2016-rdc-bilan-officiel-cons-quences-politiques-retour-sur-les-manifestations-de-janvier.html> (hämtad 2015-02-19)

Landinfo, *Temanotat. Den demokratiske republikken Kongo: Forhold for tutsier i Kinshasa*, 19 januari 2015, http://www.landinfo.no/asset/3056/1/3056_1.pdf (hämtad 2015-02-19)

Landinfo, *Temanotat. Den demokratiske republikken Kongo: Intern migrasjon*, 19 february 2015, http://www.landinfo.no/asset/3076/1/3076_1.pdf (hämtad. 2015-02-24)

Minority Rights Group, *World Directory of Minorities and Indigeneous Peoples. Democratic Republic of the Congo. Banyarwanda*. <http://www.minorityrights.org/5077/democratic-republic-of-the-congo/banyarwanda.html> (hämtad 2015-02-20)

(United Nations) Office for the Coordination of Humanitarian Affairs OCHA, *Profil Humanitaire Nord-Kivu* Décembre 2014, <http://www.humanitarianresponse.info/system/files/documents/files/Profil%20Humanitaire%20Provincial%20Nord-Kivu%20decembre%202014.pdf> (hämtad 2015-02-27)

OCHA, *Profil Humanitaire Provincial. Nord-Kivu*, juli 2014, http://www.rdc-humanitaire.net/attachments/article/4854/Profil%20Humanitaire%20Provincial%20Nord-Kivu%20juillet%202014-2_05082014.pdf (Hämtad 2014-11-26)

OCHA, *Bulletin humanitaire provincial. Province du Sud-Kivu, RD Congo*, Juin 2014, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/RDC%20SK_Bulletin%20humanitaire%20provincial-Juin%202014_30072014_0.pdf (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin Humanitaire provincial. Province du Sud-Kivu, RD Congo*, Août 2014, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Bulletin%20humanitaire%20provincial-Aout%202014.pdf> (hämtad 2014-12-09)

OCHA, *Bulletin humanitaire provincial. Province du Sud-Kivu, RD Congo*, Septembre 2014, http://www.humanitarianresponse.info/system/files/documents/files/RDC_SK_Bulletin%20humanitaire%20provincial-Septembre%202014.pdf (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin Humanitaire provincial. Province du Sud-Kivu, RD Congo*, Octobre 2014, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/RDC_SK_Bulletin%20humanitaire%20provincial-Octobre%202014%20%281%29.pdf (hämtad 2014-12-09)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire. Province du Katanga, N° 19/14*, 11 juin 2014, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2011062014.pdf> (hämtad 2014-12-09)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire. Province du Katanga*, 18 Juin 2014, No 20/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2018062014.pdf> (hämtad 2014-11-11)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire. Province du Katanga*. 30 juillet 2014, N°24/14 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2030072014.pdf> (hämtad 2014-11-20)

OCHA, *Bulletin d'Information humanitaire. Province du Katanga*, 22 Octobre 2014, No 31/14 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2022102014.pdf> (hämtad 2014-11-20)

OCHA, *Bulletin d'Information humanitaire. Province du Katanga*, 17 Décembre 2014, No 36/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Rapport%20hebdomadaire%20Katanga%2017122014.pdf>, (hämtad 2014-11-20)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 30 Juillet 2014, No 23/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-1407030.pdf> (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province du Nord-Kivu*, 14 Août 2014, No 25/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-140814.pdf> (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 21 Août 2014, No 26/14, <http://www.rdc-humanitaire.net/attachments/article/4895/OCHARDK-NK-RapportHebdo-140821.pdf> (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 2 Septembre 2014, No 28/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-140902.pdf> (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 11 Septembre 2014, No 29/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-140911.pdf> (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 16 Septembre 2014, No 30/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-140916.pdf> (hämtad 2014-11-21)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 24 Septembre 2014, No 31/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-140924.pdf> (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 1 Octobre 2014, No 32/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-141001.pdf> (hämtad 2014-11-21)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 8 Octobre 2014, No 33/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-141008.pdf> (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 15 Octobre 2014, No 34/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-141015.pdf> (hämtad 2014-11-21)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire. Province du Nord-Kivu*, 4 Novembre 2014, N°36/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/5%20Novembre.pdf> (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province du Nord-Kivu*, 4 Février 2015, N°3/15, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-20150204.pdf> (hämtad 2015-02-18)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province du Nord-Kivu*, 11 février 2015, N°04/15, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-NK-RapportHebdo-20150211.pdf> (hämtad 2015-02-18)

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 4 Février 2014, No 3/15, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020150205.pdf> (hämtad 2015-02-17).

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 5 Juin 2014, No 20/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140605.pdf> (hämtad 2014-11-11);

OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 11 Juin 2014, No 21/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDK-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140611.pdf> (hämtad 2014-11-27)

- OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 30 Juillet 2014, No 24/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140731.pdf> (hämtad 2014-11-11)
- OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 27 August 2014, No 25/14, <http://rdc-humanitaire.net/attachments/article/4913/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020140827.pdf> (hämtad 2014-11-12)
- OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 1 Octobre 2014, No 27/14, <http://rdc-humanitaire.net/attachments/article/5024/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141001.pdf> (hämtad 2014-11-12)
- OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire - Province Orientale*, 16 Octobre 2014, N°28/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141016%20.pdf> (hämtad 2014-11-19)
- OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 22 Octobre 2014, No 29/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141022.pdf> (hämtad 2014-11-12)
- OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 30 Octobre 2014, No 30/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020143010.pdf> (hämtad 2014-11-19)
- OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 23 Décembre 2014, No 36/14, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020141224.pdf> (hämtad 2015-02-17);
- OCHA, *Bulletin d'Information Humanitaire, Province Orientale*, 11 Février 2015, No 4/15, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020150212.pdf> (hämtad 2015-02-17);
- OCHA, *Bulletin d'Information humanitaire, Province du Sud-Kivu, RD Congo*, 3 Septembre 2014, No 30/14, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/www.rdc-humanitaire.net_attachments_article_4948_RDC_SK_Rapport%20hebdomadaire%2020140903.pdf (hämtad 2014-12-09)
- OCHA, *Bulletin d'Information humanitaire, Province du Sud-Kivu, RD Congo* 9 Octobre 2014; No 35/14, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/141009%20RDC_SK_Rapport%20hebdomadaire%2020141009.pdf (hämtad 2014-12-09)
- OCHA, *Bulletin d'information Humanitaire, Province du Sud-Kivu*, 28 janvier 2015, No 2/15, http://www.humanitarianresponse.info/fr/system/files/documents/files/RDC_SK_Rapport%20hebdomadaire%2020150128.pdf (hämtad den 17 februari 2015)
- OCHA, *Katanga. More efforts are necessary. A report on humanitarian response and the remaining challenges in DRC's Katanga Province*, October 2014, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Katanga%2C%20More%20efforts%20are%20necessary_30102014.pdf (hämtad 2014-11-20)
- OCHA, *Nord Kivu - Carte administrative Mars 2012: Karta*, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/RDCongo%20Reference%20Map%20-%20Province%20du%20Nord%20Kivu%20-%20Carte%20administrative%20%28Mars%202012%29.pdf> (hämtad 2015-03-17)
- OCHA, *Note d'Information-Plus de 20 000 personnes prises dans l'etau des conflits dans la zone d'Opienge – 22 augusti 2014*, <http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/plus-de-20-000-personnes-prises-dans-l-tau-des-conflits-dans-la> (hämtad 2014-11-21)
- OCHA, *RD Congo: 2014 en Revue (Janvier 2015)*, 23 Janvier 2015, <http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/rd-congo-2014-en-revue-janvier-2015> (hämtad 2015-02-17)
- OCHA, *Sud-Kivu: Carte administrative*, 1 Février 2013, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/RD%20Congo%20Sud%20Kivu%20Carte%20administrative%20Fevrier2013.pdf> (hämtad 2015-02-18)

OCHA, Sud-Kivu: Carte administrative, 1 Février 2013, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/RD%20Congo%20Sud%20Kivu%20Carte%20administrative%20Fevrier2013.pdf> (hämtad 2015-02-18)

OCHA, Sud-Kivu: *Mouvements de population au 30 septembre 2014 (janvier 2009 - septembre 2014)*, 14 October 2014, s.1, <http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/rd-congo-sud-kivu-mouvements-de-population-au-30-septembre-2014> (hämtad 2014-11-19)

OCHA, *Violence, Displacement and Humanitarian Action in Katanga*, 23 April 2014, <http://www.refworld.org/docid/5400755a4.html> (hämtad 2014-12-09)

Office français de protection des réfugiés et apatrides (OFPRA). *Rapport de mission en République démocratique du Congo (RDC). 30 juin – 7 juillet 2013*. April 2014, http://www.ofpra.gouv.fr/documents/Rapport_RDC_05_2014.PDF (hämtad 2015-02-19)

Oxfam International, *In the balance. Searching for protection in eastern DRC*, 2014-01-27, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/bp-in-the-balance-protection-eastern-drc-270114-en.pdf> (hämtad 2014-08-12)

Radio Okapi, *Le sort des tribunaux coutumiers se discute à l'Assemblée nationale*, 9 juin 2010, <http://radiookapi.net/actualite/2010/06/09/le-sort-des-tribunaux-coutumiers-se-discute-a-1%E2%80%99assemblee-nationale/> (hämtad 2015-03-09)

Radio Okapi, Nord-Kivu - Sheka demande l'amnistie et l'intégration de sa milice dans l'armée, 9 november 2013, <http://www.congoforum.be/fr/nieuwsdetail.asp?subitem=1&newsid=196226&Actualiteit=selected> (hämtad 2014-11-24)

Radio Okapi, *Province Orientale - plus de 2 000 personnes fuient les exactions de Mai-Mai à Opala*, <http://radiookapi.net/en-bref/2014/05/15/province-orientale-plus-de-2-000-personnes-fuient-les-exactions-de-mai-mai-opala/> (hämtad 2014-11-21)

Radio Okapi, *Le village Kaputula toujours desert après l'attaque des Bakata Katanga*, 20 maj 2014, <http://radiookapi.net/actualite/2014/05/20/le-village-kaputula-toujours-desert-apres-lattaque-des-bakata-katanga/> (hämtad 2015-02-25)

Radio Okapi, *RDC: l'ONU note une baisse des violations des droits de l'homme en septembre*, 29 oktober 2014, <http://radiookapi.net/actualite/2014/10/29/rdc-lonu-note-une-baisse-des-violations-des-droits-de-lhomme-en-septembre/> (hämtad 2014-11-17)

Radio Okapi, *Katanga: 10 incursions des miliciens Bakata Katanga enregistrées à Moero*, 30 oktober 2014, <http://radiookapi.net/en-bref/2014/10/30/katanga-10-incursions-des-miliciens-bakata-katanga-enregistrees-moero/> (hämtad 2014-11-27)

Radio Okapi, *Mitwaba: plus de 2 000 personnes fuient leurs villages après des attaques des Mai-Mai*, 4 november 2014, <http://radiookapi.net/actualite/2014/11/04/mitwaba-plus-de-2-000-personnes-fuient-leurs-villages-apres-des-attaques-des-mai-mai/> (hämtad 2014-11-20)

Radio Okapi, *Katanga : affrontements entre FARDC et miliciens à Kiwidira, 1 mort*, 6 november 2014, <http://radiookapi.net/actualite/2014/11/06/katanga-affrontements-entre-fardc-miliciens-kiwidira-1-mort/> (hämtad 2015-02-25)

Radio Okapi, *RDC: Shabunda: 2 factions Raïa Mutomboki se disputent le contrôle d'une concession minière*, 2014-11-18, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/141009%20RDC_SK_Rapport%20hebdomadaire%2020141009.pdf (hämtad 2014-12-09)

Radio Okapi, *RDC: Sud-Kivu: les FARDC délogent les Raïa Mutomboki de 7 localités de Shabunda*, 2014-11-26, <http://radiookapi.net/actualite/2014/11/26/sud-kivu-les-fardc-delogent-les-raia-mutomboki-de-7-localites-de-shabunda/> (hämtad 2014-12-09)

Radio Okapi, *Sud-Kivu: Affrontements entre FARDC et Raïa Mutomboki, 4 morts*, 2014-12-02, <http://radiookapi.net/actualite/2014/12/02/sud-kivu-affrontements-entre-fardc-raia-mutomboki-4-morts/> (hämtad 2014-12-09)

Radio Okapi, Ituri: *11 personnes tuées par des présumés ADF à Ndume*, 2014-12-27, <http://radiookapi.net/actualite/2014/12/27/ituri-11-personnes-tuees-par-des-presumes-adf-ndume/>, (hämtad 2015-02-17)

Radio Okapi, RDC: *Aveba déclaré «village sans armes»*, 24 Janvier 2015, <http://radiookapi.net/actualite/2015/01/24/rdc-aveba-declare-village-sans-armes/> (2015-02-17)

Radio Okapi, RDC: *lancement officiel des opérations militaires contre les FDLR*, 29 Janvier 2015, <http://radiookapi.net/actualite/2015/01/29/rdc-lancement-officiel-des-operations-militaires-contre-les-fdlr/> (hämtad 2015-01-30)

Radio Okapi, Uvira: *des présumés rebelles FNL attaquent un minibus, un mort*, 30 Janvier 2015, <http://radiookapi.net/actualite/2015/01/30/uvira-des-presumes-rebelles-fnl-attaquent-minibus-mort/> (hämtad 2015-02-17)

Réponse Rapide aux Mouvements de Population (RRMP), *Rapport d'Evaluation Sectorielle AME-EHA Opienge*, 3-7 September 2014, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Synthese%20des%20indicateur_MSA%20sectorielle%20AME-EHA%20Opienge_18092014.pdf

Rift Valley Institute (RVI), *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (hämtad 2014-12-09)

RVI, Jason Stearns et al; *Banyamulenge. Insurgency and exclusion in the mountains of South Kivu*, 2013, <http://www.refworld.org/docid/522474924.html> (hämtad 2014-11-21)

RVI, *FNI and FRPI: Local resistance and regional alliances in north-eastern Congo*, 2013, <http://www.refworld.org/docid/51d3d3be4.html> (Hämtad 2013-07-21)

RVI, *Mai-Mai Yakutumba: Resistance and Racketeering in Fizi, South Kivu*, 2013, <http://www.refworld.org/docid/5253c0784.html> (Hämtad 2014-01-10)

Save the Children, *Democratic Republic of Congo world's toughest place to be a mother, Finland the best* 2013-05-02, <http://www.savethechildren.net/article/democratic-republic-congo-world%E2%80%99s-toughest-place-be-mother-finland-best-%E2%80%93-save-children> (hämtad 2013-09-20)

Alfie Ulloa, Felipe Katz, Nicole Kekeh, Democratic Republic of the Congo *A study of binding constraints* 2009-12-28, http://www.hks.harvard.edu/fs/drodrik/Growth%20diagnostics%20papers/DRC_Growth_Diagnostics.pdf

United Kingdom Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (hämtad 2013-12-18);

United Kingdom Foreign And Commonwealth Office, *Corporate report. Democratic Republic of the Congo (DRC) - Country of Concern*. Updated 21 January 2015, <https://www.gov.uk/government/publications/democratic-republic-of-the-congo-drc-country-of-concern/democratic-republic-of-the-congo-drc-country-of-concern#womens-rights> (hämtad 2015-02-25);

United Nations Development Programme (UNDP), *Human Development Report 2014*, http://hdr.undp.org/sites/all/themes/hdr_theme/country-notes/COD.pdf (hämtad 2015-02-25)

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *UNHCR position on returns to North Kivu, South Kivu, and adjacent areas in the Democratic Republic of Congo affected by on-going conflict and violence in the region – Update I*, September 2014, <http://refworld.org/docid/5400755a4.html> (hämtad 2014-11-21)

UNHCR, *UNHCR DRC Fact Sheet January 2015 & September 2014*, <http://data.unhcr.org/drc/documents.php?page=1&view=grid#page-2> (hämtad 2015-03-12)

United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUSCO), *MONUSCO Background, Mandate samt Facts and Figures*

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml> (Hämtad 2014-11-27)

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/mandate.shtml> (Hämtad 2011-08-29)

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/facts.shtml> (Hämtad 2014-11-27)

United Nations Security Council, *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, S/2013/433, 2013-07-19,

http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf (hämtad 2013-09-06)

United Nations Security Council, *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of Congo*, June 2014, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/428 (hämtad 2014-11-19)

United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the activities of the United Nations Regional Office for Central Africa and on the Lord's Resistance Army-affected areas*, 13 November 2014, S/2014/812, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2014_812.pdf (hämtad 2015-02-17)

United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo* S/2013/388, 2013-06-28, s.9 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_388.pdf (hämtad 2013-09-06)

United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo* S/2014/450, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf>, (hämtad 2014-08-05)

United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo* S/2014/698, 2014-09-25, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (hämtad 2014-11-19)

United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, S/2014/956, 30 December 2014, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/956 (hämtad 2015-02-18)

United Nations Security Council, *Final report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, S/2015/19, 12 January 2015, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/19 (hämtad 2015-02-18)

United Nations Security Council, *Security Council Press Statement on Democratic Republic of the Congo*, SC/11586-AFR/2984, den 3 oktober 2014, <http://www.un.org/press/en/2014/sc11586.doc.htm> (hämtad 2014-11-19)

Utrikespolitiska institutet (UI), *Landguiden: Kongo Kinshasa*, <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa>, (Betaltjänst. Hämtad 2014-01-20)

United Nations News Service, *Congo-Kinshasa: UN Warns of Humanitarian 'Catastrophe' As Hundreds of Thousands Flee Violence in Katanga*, 18 November 2014, <http://allafrica.com/stories/201411181653.html> (hämtad 2014-11-20)

United Nations World Food Programme (WFP), *Democratic Republic of Congo Comprehensive Food Security and Vulnerability Analysis (CFSVA)/2007-2008*, <http://home.wfp.org/stellent/groups/public/documents/ena/wfp188266.pdf> (hämtad 2014-11-19)

United States Department of State, *2013 Country Reports on Human Rights Practices - Democratic Republic of the Congo*, <http://www.state.gov/documents/organization/220312.pdf> (hämtad 2012-12-12)

Utrikesdepartementet (UD), *Mänskliga rättigheter i Demokratiska republiken Kongo år 2010*, 2011-07-07, <http://bit.ly/1dUyGcz>, (hämtad 2015-03-16)

Voice of America, 11 November 2014; *RDC: l'un des ex-seigneurs de guerre de l'Ituri, Cobra Matata, s'est rendu*, <http://www.lavoixdelamerique.com/content/rdc-l-un-des-ex-guerre-de-l-ituri-cobra-matata-fait-reddition/2516278.html> (hämtad 2014-11-17)

World Politics Review, Jason Stearns - *From Bullets to Ballots: The Next Battle for Congo's future*, 10 februari 2015, <http://www.worldpoliticsreview.com/articles/15053/from-bullets-to-ballots-the-next-battle-for-congo-s-future> (betaltjänst. Hämtad 2015-02-24)

Tryckta källor

Jason K. Stearns: *Dancing in the glory of monsters. The collapse of the Congo and the great war of Africa*. 2012. New York: Public Affairs

Eric F. Tollens, *Food security in Kinshasa – Coping with adversity*. I: Trefon, T. (Red.), 2004. *Reinventing order in the Congo – How people respond to state failure in Kinshasa*. London: Zed

Kartor i Bilaga 2

Karta över Demokratiska republiken Kongo. Källa: OCHA, september 2005

Karta över provinsen Katanga. Källa: OCHA, april 2002

Karta över provinsen Nordkivu. Källa: OCHA, april 2002

Karta över provinsen Orientale. Källa: OCHA, oktober 2002

Karta över provinsen Sydkivu. Källa: WFP, augusti 2014

Bilaga 1: Betydande parter i konflikten i östra Demokratiska Republiken Kongo

Det finns ett femtiotal väpnade parter i östra Demokratiska Republiken Kongo (DRK) med olika agendor.¹⁸⁷ Då situationen och orsakerna till striderna skiljer sig åt i de olika provinserna redovisas parterna regionvis. Fokus ligger på de 12 mest aktuella parterna.

Parter i provinsen Orientale

Forces Armées de la République Démocratique du Congo (FARDC)

Den kongolesiska armén FARDC grundades år 2003.¹⁸⁸ 2013 uppskattades FARDC bestå av 103 000 man.¹⁸⁹ Många är före detta milissoldater som integrerats i armén i samband med olika fredsavtal. Ungefär halva den kongolesiska armén är stationerad i östra DRK.¹⁹⁰ Milisgrupper som integreras i FARDC behåller ofta samma struktur och officerare som tidigare. De behåller även sin lojalitet mot den egna etniska gruppen och de mål som milisgruppen hade innan inträdet i FARDC. Många FARDC-soldater och officerare använder sin ställning för att främst gynna sig själv och de sina.¹⁹¹

Forces de Résistance Patriotiques en Ituri (FRPI)

FRPI växte fram ur lendufolkets självförsvarsgrupper, och leds i dag av Justin Banaloki alias Cobra Matata.¹⁹² Cobra Matata hävdade i februari 2012 att FRPI hade 1 500 soldater. Siffrorna är dock mycket osäkra.¹⁹³ FRPI har etnisk koppling till lendufolket och skyddar främst dess intressen. De senaste åren har FRPI kontrollerat delar av Ituri i södra Orientale där de livnär sig på guldgruvar och beskattning av civilbefolkningen.¹⁹⁴

¹⁸⁷ UNHCR: *UNHCR position on returns to North Kivu, South Kivu, and adjacent areas in the Democratic Republic of Congo affected by on-going conflict and violence in the region – Update I*, September 2014, <http://refworld.org/docid/5400755a4.html> (Hämtad 2014-11-21)

¹⁸⁸ Integrated Regional Information Networks (IRIN): *IRIN Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31 <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

¹⁸⁹ Utrikespolitiska institutet (UI): *Landguiden*: <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Utrikespolitik-Forsvar> (Betaltjänst, Hämtad 2014-08-05)

¹⁹⁰ Human Rights Watch (HRW), *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 3, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

¹⁹¹ Rift Valley Institute (RVI): *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s.50 ff, <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2014-01-13)

¹⁹² RVI: *FNI and FRPI: Local resistance and regional alliances in north-eastern Congo*, 2013, s 16 <http://www.refworld.org/docid/51d3d3be4.html> (Hämtad 2013-07-21)

¹⁹³ Country of Origin Research and Information (CORI), *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, April 2013, s 71 <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2014-01-09)

¹⁹⁴ United Nations Security Council: *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, 2013-07-19, S/2013/433*, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf_s_19-20 (Hämtad 2013-07-21)

Lord's Resistance Army (LRA)

Joseph Kony grundade "Holy Spirit Mobile Force 2" i norra Uganda 1987. 1989 ändrade gruppen namn till Lord's Resistance Army (LRA) och uppgav att målet var att etablera en kristen teokrati i Uganda.¹⁹⁵

2005 etablerade sig LRA i Haut-Uélé's nordöstra hörn, i provinsen Orientale, efter att ha drivits ut från Uganda och Sudan.¹⁹⁶ LRA är kända för sin brutalitet och tvångsrekrytering av tusentals barn.¹⁹⁷ Inne i DRK agerar LRA främst för att säkra sin överlevnad genom kidnappningar och plundringar. LRA:s attacker mot civilbefolkningen inkluderar mord, kidnappningar (särskilt av barn och kvinnor), slaveri, stympning och plundring. Attackerna varierar beroende på gruppens strategiska behov.¹⁹⁸ LRA tros för närvarande bestå av 150-200 man som är indelade i ett flertal högst förflyttningsbenägna enheter.¹⁹⁹

United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo (MONUSCO)

1999 etablerades FN:s fredsbevarande styrka United Nations Organization Mission in the Democratic Republic of Congo (MONUC) i DRK.²⁰⁰ I samband med att styrkan gavs nytt mandat den 1 juli 2010 döptes den om till United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo (MONUSCO).²⁰¹

Den 28 mars 2013 beslutade säkerhetsrådet att MONUSCO skulle inkludera en interventionsbrigad varmed man erhöll mandat att utföra offensiva attacker mot rebellgrupper i DRK.²⁰² Den 30 september 2014 bestod MONUSCO av 21 048 man, varav 19 053 soldater och 1 090 poliser.²⁰³ MONUSCO ansvarar för att neutralisera väpnade grupper i syfte att bidra till stabilitet och fred i DRK.²⁰⁴ MONUSCO är den största FN-

¹⁹⁵ IRIN: *Democratic Republic of Congo: Who's who among armed groups in the east*, 2010-06-15, <http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (Hämtad 2011-08-29)

¹⁹⁶ International Peace Information Service (IPIS), *Mapping Conflict Motives: Province Orientale (DRC)*, 2010-03-17, S 7-8 www.ipisresearch.be/download.php?id=291 (Hämtad 2014-01-29)

¹⁹⁷ IRIN, *IRIN Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31 <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

¹⁹⁸ HRW, *Trail of Death: LRA Atrocities in Northeastern Congo*, 2010-03-28, s. 7

<http://www.refworld.org/docid/4bb050692.html> (Hämtad 2013-09-03)

¹⁹⁹ UN Security Council: *Report of the Secretary-General on the activities of the United Nations Regional Office for Central Africa and on the Lord's Resistance Army-affected areas*, 13 November 2014, S/2014/812, s. 10f, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2014_812.pdf (hämtad 2015-02-17)

²⁰⁰ United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUSCO), *MONUSCO Background och Mandate*

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml> (Hämtad 2014-11-27)

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/mandate.shtml> (Hämtad 2011-08-29)

²⁰¹ MONUSCO, *MONUSCO Background*,

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml> (Hämtad 2013-09-20)

²⁰² Ibid.

²⁰³ MONUSCO, *MONUSCO Facts and Figures*,

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/facts.shtml> (Hämtad 2014-11-27)

²⁰⁴ MONUSCO, *MONUSCO Background*,

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml> (Hämtad 2013-09-20)

styrkan i organisationens historia. Likväl har den under sin tid kritiserats för en oförmåga att skydda civila mot övergrepp.²⁰⁵

Mai Mai Morgan/Mai Mai Simba

Mai Mai Morgan leddes av Paul Sadala, alias Morgan, och är verksamma i provinsen Orientale. Milisen, som ibland även benämns Mai Mai Simba,²⁰⁶ består av flera dussin soldater, som agerar i små grupper från skiftande platser.²⁰⁷ Mai Mai Simba skapades redan 1963 och var då en grupp som strävade efter en nationell revolution. Vilka politiska ambitioner Mai Mai Simba har i dag är dock oklart.²⁰⁸ Den 14 april 2014, fördes Paul Sadala till MONUSCO:s bas i Komanda, där han dödförklarades. Han hade enligt uppgift blivit dödligt skadad när han kapitulerade till FARDC.²⁰⁹ Gruppens aktiviteter har fortsatt under 2014.²¹⁰ Enligt FN har den efter Sadalas död delats i flera nya enheter som begått människorättsbrott och exploaterat naturtillgångar i Mambasaterritoriet, i Ituri.²¹¹

Parter i provinserna Nordkivu och Sydkivu

Allied Democratic Forces/National Army for the Liberation of Uganda (ADF/NALU)

Ugandiske rebelledaren Jamil Mukulu grundade den muslimska väpnade gruppen Allied Democratic Forces i början av 1990-talet och sammanförde den sedan med rebellgruppen National Army for the Liberation of Uganda.²¹²

Gruppens övergripande syfte är att ta makten i Uganda och där upprätta en islamisk stat.²¹³

ADF/NALU etablerade sig i distriktet Beni i Nordkivu i mitten av 1990-talet och har sedan dess haft området som sin bas.²¹⁴ Efter att M23 lagt ner

²⁰⁵ The Guardian: Congo: Why UN peacekeepers have a credibility problem, 30 August 2013, <http://www.theguardian.com/world/2013/aug/30/congo-un-peacekeepers-problem> (Hämtad 2014-12-09); Jeune Afrique: RDC: manifestation hostile à la Monusco dans l'Est après des massacres, 22 Octobre 2014, <http://www.jeuneafrique.com/actu/20141022T061847Z20141022T061830Z/> (Hämtad 2014-12-09)

²⁰⁶ IRIN: Rainforest riches a curse for civilians in northeast Democratic Republic of Congo, 23 January 2013, <http://www.refworld.org/docid/510273f92.html> (Hämtad 2013-09-03)

²⁰⁷ IRIN: Briefing: Armed groups in eastern DRC, 2013-10-31 <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

²⁰⁸ IPIS, Mapping Conflict Motives: Province Orientale (DRC), 2010-03-17, s.10 <http://www.ipisresearch.be/download.php?id=291> (Hämtad 2014-01-29)

²⁰⁹ UN Security Council, Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450, s.6 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

²¹⁰ UN Security Council, Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo S/2014/698, 2014-09-25, s.6 http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-19)

²¹¹ UN Security Council: Final report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo, S/2015/19, 12 January 2015, sid.26, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/19 (hämtad 2015-02-18)

²¹² IRIN: Democratic Republic of Congo-based Ugandan rebel group "recruiting, training", 11 July 2013, <http://www.refworld.org/docid/51e3a9344.html> (Hämtad 2014-01-09)

²¹³ IRIN, Briefing: Armed groups in eastern DRC, 2013-10-31 <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-08-11)

²¹⁴ IRIN, DRC. Who's who among armed groups in the east, 2010-06-15, <http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (Hämtad 2011-08-29)

vapnen har MONUSCO och FARDC fokuserat mycket av sina krafter på ADF/NALU.²¹⁵ Enligt FN ska gruppen initialt under 2014 ha bestått av 400-500 soldater.²¹⁶ I samband med FARDC:s offensiv Sukola I, som inleddes i januari 2014, led man dock stora förluster. Samtidigt delade ADF/NALU upp sig i två grupperingar; en ledd av Jamil Mukulu och en av Seka Baluku. Balukus gruppering ska därefter ha delats upp i flera mindre enheter. De flesta medlemmarna i ADF/NALU är ugandier. Därtill förekommer även kongoleser (från DRK) och, i mindre utsträckning, kenyaner, rwandier, burundier och tanzanier. Trots att ADF förlorat i slagkraft bedömer FN att gruppen har ledning samt nätverk för finansiering och rekrytering intakta och potential att återhämta sig såsom skett vid tidigare FARDC-operationer.²¹⁷

Forces Armées de la République Démocratique du Congo (FARDC)

För detaljer, se avsnittet Parter i provinsen Orientale.

Forces Démocratiques de Libération du Rwanda (FDLR)

FDLR grundades av rwandiska hutuer med kopplingar till folkmordet i Rwanda år 1994 och har medlemmar från före detta president Juvénal Habyarimanas armé och Interahamwe-milis.²¹⁸ År 2014 hade FDLR cirka 1400 stridande.²¹⁹ Gruppens mål är att störta regimen i Rwanda.²²⁰ FDLR har sagt sig vara villiga att kapitulera och avväpnas. Efter att viss demobilisering skett under 2014 kom processen dock att avstanna.²²¹ Den 29 januari 2015 inledde FARDC officiellt nya militära operationer mot FDLR.²²²

Mai Mai Sheka/Nduma Defence of Congo (NDC)

Mai Mai Sheka/NDC bildades 2009 av affärsmannen Ntabo Ntaberi Sheka i i Nordkivu. Gruppen har tidigare varit allierad med M23-ledaren Bosco Ntaganda och är aktiv i flera av Nordkivus territorier; åtminstone i Walikale och Lubero.²²³ Gruppen rapporteras i huvudsak bestå av personer

²¹⁵ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, 2014-06-30, <http://www.refworld.org/docid/53c76f5e4.html> (Hämtad 2014-08-05)

²¹⁶ UN Security Council: *Final report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, S/2015/19, 12 January 2015, sid.60. http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/19 (hämtad 2015-02-18)

²¹⁷ Ibid: s.6-7

²¹⁸ IRIN, Briefing: *Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31 <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-08-11)

²¹⁹ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo S/2014/698*, 2014-09-25, s.8 http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/698 (Hämtad 2014-11-19)

²²⁰ IRIN, Briefing: *Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31 <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

²²¹ UN Security Council, *Security Council Press Statement on Democratic Republic of the Congo*, SC/11586-AFR/2984, den 3 oktober 2014, <http://www.un.org/press/en/2014/sc11586.doc.htm> (Hämtad 2014-11-19)

²²² Radio Okapi: *RDC: lancement officiel des opérations militaires contre les FDLR*. 29 Janvier 2015, <http://radiookapi.net/actualite/2015/01/29/rdc-lancement-officiel-des-operations-militaires-contre-les-fdlr/> (Hämtad 2015-01-30)

²²³ IRIN: *Humanitarian News and analysis: IRIN Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 31 oktober 2013, <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-11-24); OCHA: *Bulletin d'Information Humanitaire, Nord-Kivu*, 1 Octobre 2014, No 32/14,

från nyangafolket²²⁴ och är inblandad i exploatering av guldfyndigheter i Walikale.²²⁵

Mai Mai Yakutumba

Mai Mai Yakutumba leds av William Amuri, även känd som Yakutumba, och består främst av personer från folkgruppen bembe.²²⁶ Mai Mai Yakutumba är en viktig grupp i Sydkivu, speciellt i Fizi-territoriet, där man har visst stöd bland lokalbefolkningen.²²⁷ Gruppen destabiliserar även områden i norra Katanga.²²⁸ Mai Mai Yakutumba består av cirka 300 man och en flottstyrka. Gruppen har vidare en nationalistisk ansats och är fientligt inställd mot befolkning som uppfattas ha rötter i Rwanda.²²⁹ 2010 började Mai Mai Yakutumba samarbeta närmare med burundiska Forces nationales de libération (FNL) och har därefter avsevärt utökat omfattningen av sina aktiviteter på Tanganyikasjön, där de är involverade i smuggling och systematisk utpressning av sjötrafiken.²³⁰

United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo (MONUSCO)

För detaljer, se avsnittet Parter i provinsen Orientale.

Mouvement du 23 Mars (M23)

M23 tillkom i april 2012, när hundratals huvudsakligen etniska tutsisoldater ledda av general Bosco Ntaganda deserterade från FARDC. Myteriet startade till följd av missnöje med dåliga löne- och levnadsförhållanden. De flesta av myteristerna var tidigare medlemmar i CNDP.²³¹ Den 20 november 2012 intog M23 Goma i Nordkivu efter hårda strider för att sedan lämna staden frivilligt efter ett par dagar. Under början av oktober 2013 vann FARDC snabbt framgångar mot M23, varpå M23 kort därefter meddelade att de skulle lägga ned sina vapen. M23:s militära ledning uppges ha överlämnat sig i Uganda tillsammans med ett stort antal

s.1, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/OCHARDC-NK-RapportHebdo-141001.pdf> (hämtad 2014-11-21)

²²⁴ Radio Okapi: Nord-Kivu - Sheka demande l'amnistie et l'intégration de sa milice dans l'armée, 9 november 2013,

<http://www.congoforum.be/fr/nieuwsdetail.asp?subitem=1&newsid=196226&Actualiteit=selected> (hämtad 2014-11-24)

²²⁵ IPIS: Analysis of the interactive map of artisanal mining areas in Eastern DR Congo, November 2013, http://www.ipisresearch.be/publications_detail.php?id=428, November 2013, s.9, (Hämtad 2014-11-24)

²²⁶ UN Security Council: *Final report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, S/2015/19, 12 January 2015, sid.24, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/19 (hämtad 2015-02-18)

²²⁷ RVI: *Mai-Mai Yakutumba: Resistance and Racketeering in Fizi, South Kivu*, 2013, <http://www.refworld.org/docid/5253c0784.html> (Hämtad 2014-01-10)

²²⁸ UN Security Council: *Final report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, S/2015/19, 12 January 2015, sid.24, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/19 (hämtad 2015-02-18)

²²⁹ UN Security Council: *Final report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo*, S/2015/19, 12 January 2015, sid.24, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/19 (hämtad 2015-02-18)

²³⁰ RVI: *Mai-Mai Yakutumba: Resistance and Racketeering in Fizi, South Kivu*, 2013, <http://www.refworld.org/docid/5253c0784.html> (Hämtad 2014-01-10)

²³¹ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31 <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

rebeller.²³² I början av december 2013 skrev M23 och den kongolesiska regimen under ett fredsavtal. Trots detta får M23 fortfarande stöd av Rwanda och de forna ledarna kan röra sig fritt i Uganda. MONUSCO:s ledning uppger att det finns bevis för att M23 fortfarande rekryterar soldater och fortsätter sina aktiviteter framförallt inne i Ituri.²³³

Raia Mutomboki

Raia Mutomboki (De arga medborgarna) är den största väpnade rörelsen i Sydkivu. Raia Mutomboki består av olika grupper under ledning av lokala ledare. Sedan 2011 har gruppen snabbt utvecklats i både Nordkivu och Sydkivu. Raia Mutomboki bildades 2005, som svar på FDLR:s massakrer i området och har försökt att motverka hotet från FDLR så våldsamt som möjligt, vilket lett till allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna såsom godtyckliga avrättningar och attacker mot obehäpnade anhöriga.²³⁴

Parter i Katanga

Forces Armées de la République Démocratique du Congo (FARDC)

För detaljer, se avsnittet Parter i provinsen Orientale.

Kata Katanga

Kata Katanga (fritt översatt från swahili: Frigör Katanga) är ett löst sammansatt nätverk av olika beväpnade grupper som kämpar för att frigöra Katanga från DRK.²³⁵

Kata Katanga uppges vara den främsta orsaken till den försämrade säkerhetssituationen i Katanga.²³⁶ Den största beväpnade gruppen inom rörelsen är Gedon Mtangas grupp som opererar främst från området mellan städerna Manono, Mitwaba och Pweto i distrikten Tanganyika, Haut Lomami och Haut-Katanga.²³⁷

Mai Mai Yakutumba

För detaljer, se avsnittet Parter i provinserna Nordkivu och Sydkivu

United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of Congo (MONUSCO)

För detaljer, se avsnittet Parter i provinsen Orientale.

²³² UI: *Landguiden: Kongo-Kinshasa, avsnitt Kalendarium*,

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium> (Betaltjänst, hämtad 2014-08-05)

²³³ Global Emergency Overview July 2014 Snapshot 22 - 29 July, s.10

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022-29%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

²³⁴ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31

<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

²³⁵ UN Security Council, *S/2013/433* Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf s. 20 (Hämtad 2013-09 -06)

²³⁶ IRIN: *Conflict cuts off civilians in DRC's Katanga*, 2013-05-02

http://www.ecoi.net/local_link/246513/356600_en.html (Hämtad 2013-09 -06)

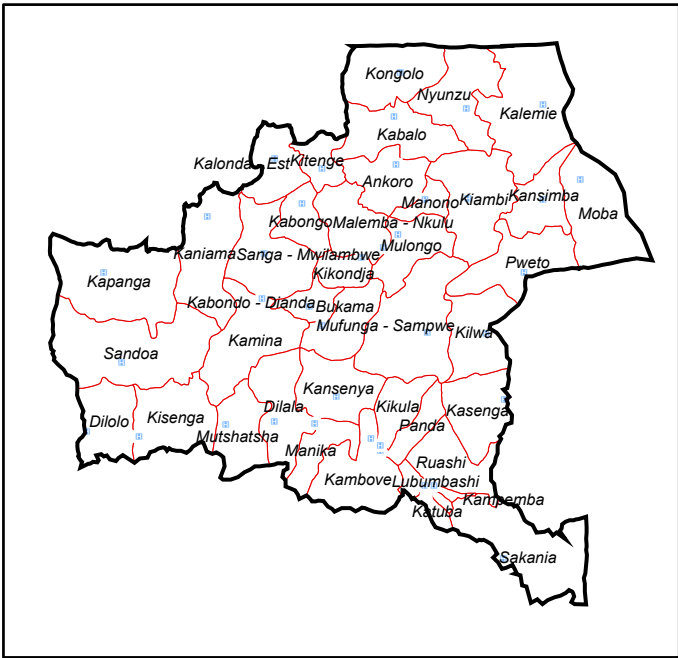
²³⁷ UN Security Council: *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19, *S/2013/433**, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf, s. 20 (Hämtad 2013-09 -06)

R D C : C a r t e a d m i n i s t r a t i v e

Systeme Mondial WGS 84

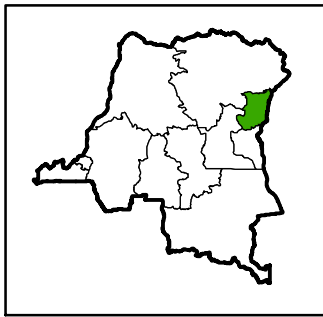
Sources de données GEO
-CARPE,VAM PAM
-MONUC

- Chef-lieu de Province
- Chef-lieu de District
- Cité
- Ville / PEA
- ✈ Aéroport
- ▭ Lacs / Fleuves
- +— Voie Ferrée
- Routes

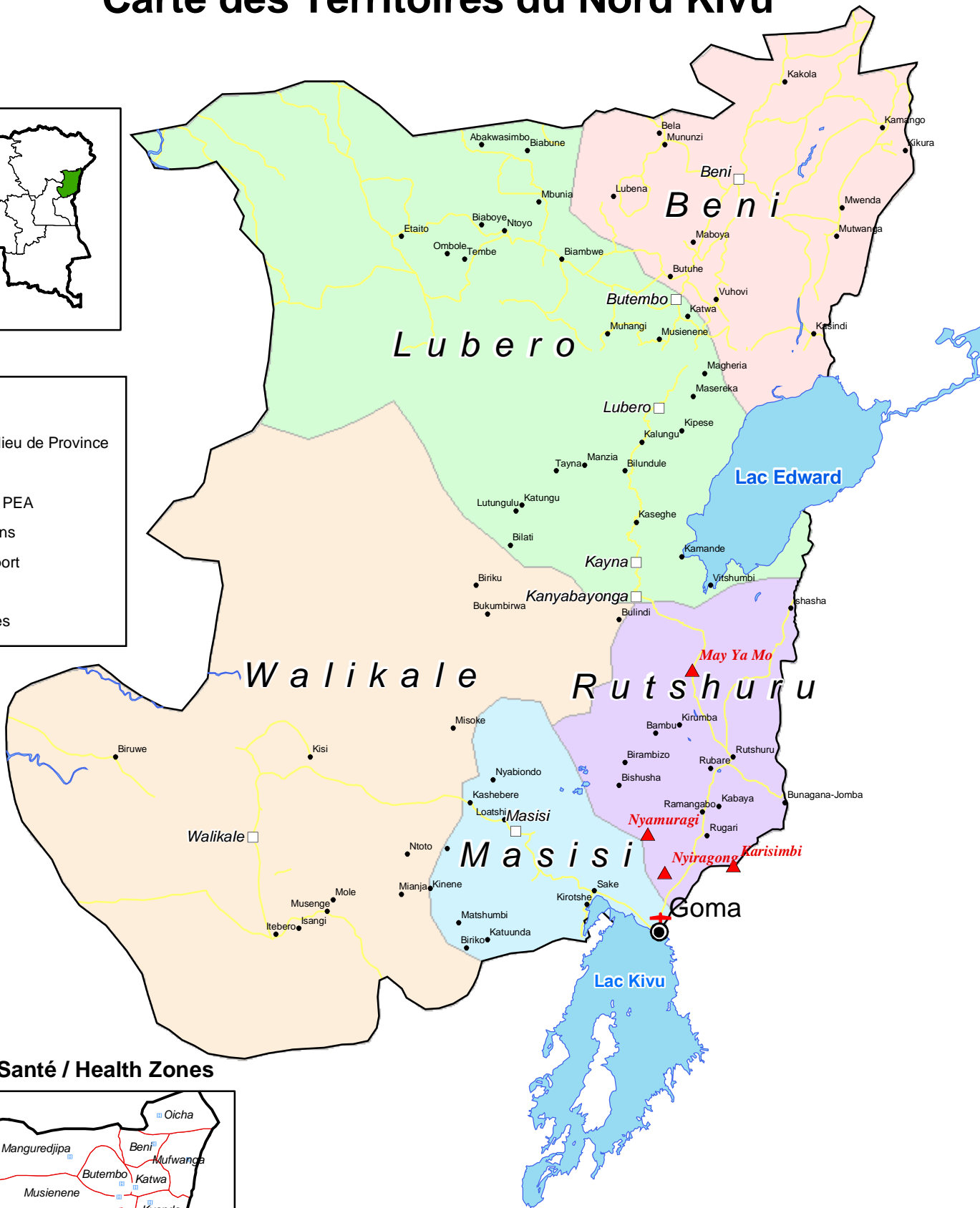
OCHA DRC
Geographic (WGS84)
April 2002

Carte des Territoires du Nord Kivu

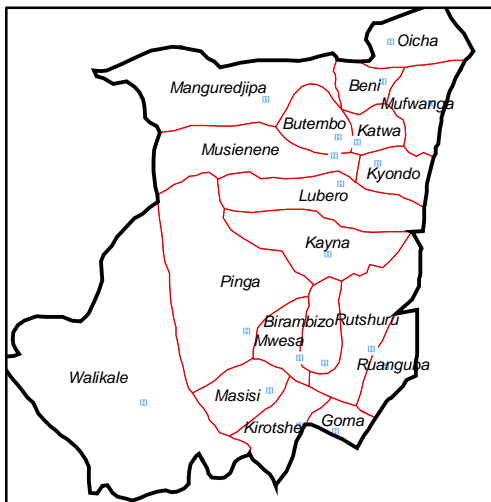

Légende

- Chef-lieu de Province
- Cité
- Ville / PEA
- ▲ Volcans
- ✈ Aéroport
- Lacs
- Routes

Zones de Santé / Health Zones

Sources: DCW, MoI,
OMS, BCD, IGC

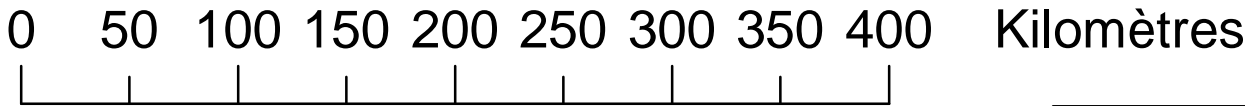
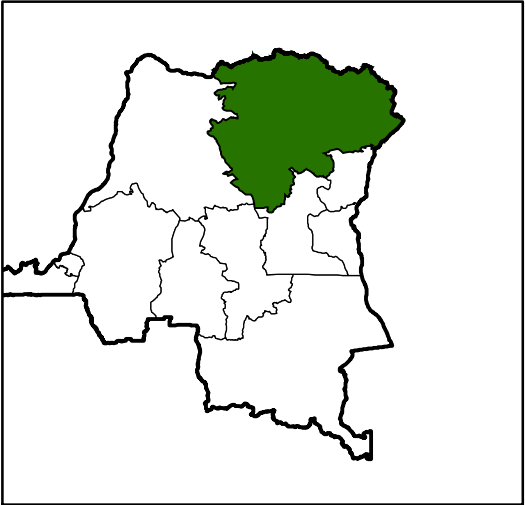
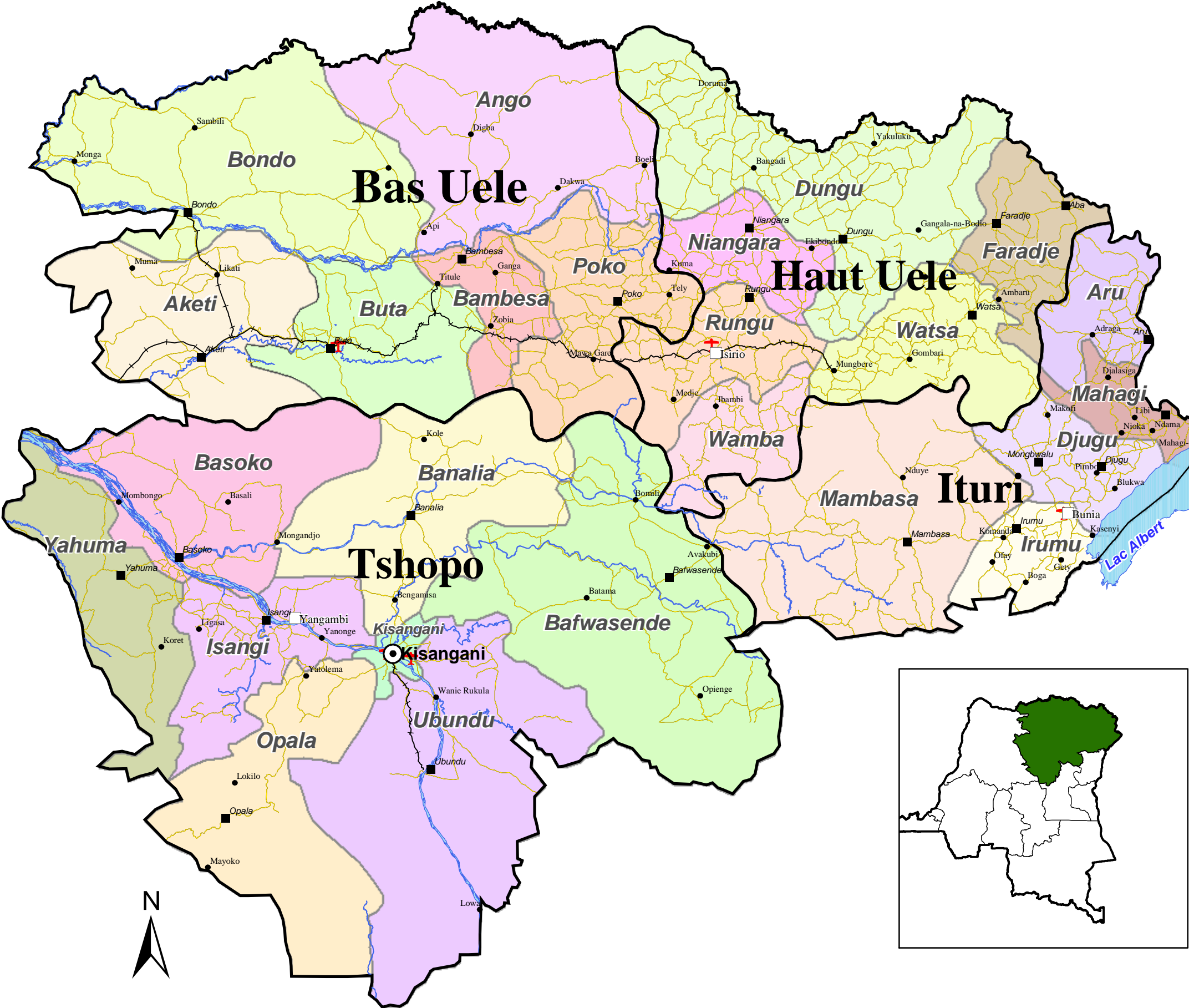
The boundaries and names
displayed on this map do not
imply official recognition
by the United Nations

OCHA DRC
Geographic (WGS84)
April 2002

0 25 50 100 Kilomètres

Carte des Districts et Territoires de l'ORIENTALE

Sources: DCW, MoI, ING, OMS, BCD

The boundaries and names displayed on this map do not imply official recognition by the United Nations

OCHA DRC
Geographic (WGS84)
October 2002

Légende

District

Territoire

Chef-lieu de Province

Chef-lieu de District

Cité

Ville / PEA

Aéroport

Lacs / Fleuve

Voie Ferrée

Routes

Zones de Santé / Health Zones

